

List

LETO XVIII
ŠT. 4
29. APRIL 2011
1,60 EUR

ISSN 1581-8373

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

Knjižnica Velenje
Titov trg 05
3320 Velenje

Poština
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

Očiščevalna akcija

ART
CENTER
VINDOL

GALERIJA

GLINA V ZDRAVILSTVU IN PREHRANJEVANJU

PREDAVANJE: **AYANA PEŠEC**, DIPL. VIŠJA MED. SESTRA

ŠOŠTANJ, MESTNA GALERIJA ŠOŠTANJ,

TOREK, 10. MAJ 2011, OB 19. URI

Glina v zdravilstvu in prehranjevanju

»Izrek, da zemlja vse pozdravi, je vodilna misel, kot nit preje pri izdelovanju oblačila.

Je skrivnost alkemičnega znanja in učenja, globoka vez med nebom in zemljo ter izročilo velikih mojstrov zdravljenja.

Nekoč je bilo zdravilstvo človeku prijazno in ga je obravnavalo kot celoto. Danes, ko smo med seboj odtujeni, čutimo posledice tega odtujevanja.

Mnogi se zavedamo potrebe po medsebojnem sodelovanju in samopomoči sebi in drugim.

Ker nam spomin ni zbledel v popolnosti, smo se začeli zavedati pomena celovitosti. S tem zavedanjem smo na površje spomina projicirali veliko starodavnih resnic, ki so presegle čas in prostor.

Prav zaradi tega želim podati drugačen, bolj celovit vpogled v zdravljenje in metode zdravljenja s naravnimi materiali.

Da človeka spoznamo kot bitje moramo spoznati sebe, svoje potrebe, hotenja. Na tej poti samospoznanja mi je v pomoč moj osnovni poklic, dipl. višje med. sestre s dolgoletno prakso. **Glina in delovanje na področju celostnega zdravljenja me spremlja več kot 25 let.**

Danes svoje znanje in spoznanje predajam na predavanjih in posvetovanjih.

Večji del svojih zdravilskih spoznanj vgrajujem v oblikovanje keramike, kot močno sredstvo informiranja.«

je zapisala Ayana Pešec, ustanoviteljica zavoda „EkoAlt Vindol“, in s tem kratkim zapisom predstavila bistvo svojega predavanja.

VLJUDNO VABLJENI!

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdavanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko
Menih, župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Vodenje redakcije

Milojka Komprej

Lektoriranje

Jožica Andrejč
(za razpise in objave odgovarja
naročnik)

Oblikovanje

Tomaž Smolčnik, Eurograf d.o.o.

Tisk

Eurograf d.o.o.

Natiskano

900 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke za LIST št. 5 (maj 2011), pošljete najkasneje do 15. maja 2011 na elektronski naslov: list.revija@gmail.com

Naša občina	5
Čistimo občino	6
Dogodki in ljudje	8
Šport in rekreacija	12
Župnijska obvestila	14
Intervju	15
Šaleški študentski klub	18
Vrtec	20
Šolski list	21
Napovednik	22
Podoba kulture	24
Starine iz Šaleške doline	28
Iz prejšnjega stoletja	30
Zapisani (v) glasbi	32
Iz/beremo	33
Na sončni strani Alp	34
Potopis: Tam. Tam daleč stran	36
Kvazi civilna iniciativa	40
Vabilo	42

Foto: arhiv OŠ

nizke gradnje, urejanje okolja in projektiranje

www.andrejic.si

Želimo vam prijetne prvomajske praznike!

andrejic d.o.o.
nizke gradnje, urejanje okolja
Topolšica 199 b, 3325 ŠOŠTANJ

**KOMUNALNO
PODJETJE
VELENJE**

Želimo vam prijetne praznike!

Ob prazniku dela
vam iskreno čestitamo
in želimo prijetne
praznične dni.

ESOTECH

www.esotech.si

Naša občina

Pripravlja: Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., višja svetovalka za odnose z javnostmi

Direktor Termoelektrarne Šoštanj mag. Simon Tot gostil šoštanjske svetnike

V torek, 12. aprila 2011, je mag. Simon Tot v Termoelektrarno Šoštanj povabil šoštanjskega župana in Svet Občine Šoštanj. Župan in poslanec v Državnem zboru RS Darko Menih se je moral zaradi izredne seje parlamenta opravičiti, povabilu pa se je odzvalo 17 svetnikov, vključno z obema podžupanoma Vojkom Krnežo in Vikijem Drevom. Direktor Tot je svetnikom na kratko predstavil, zakaj je izgradnja šestega bloka Termoelektrarne Šoštanj nujna. Ni jih bilo treba posebej prepričevati, saj se vsi zavedajo potrebnosti te investicije – tako za občino Šoštanj, Šaleško dolino kot tudi za vso Slovenijo – in jo v celoti podpirajo. Mag. Tot je tudi predstavil direktorja projekta Blok 6 mag. Mirana Žgajnerja, ki je predstavil potek investicije.

Svetniki so imeli tudi nekaj vprašanj, posebej pa so poudarili dobro sodelovanje Termoelektrarne Šoštanj in Občine Šoštanj, direktor Tot pa je dejal, da se v TEŠ zavedajo, kako pomembno družbeno odgovornost ima TEŠ. Tudi zaradi tega pa je tudi med lokalnim prebivalstvom podpora izgradnji bloka 6 TEŠ velika.

Zaradi dežja so si svetniki ogledali gradbišče kar z upravne stavbe. Kljub temu pa so dobro videli, za kako veliko gradbišče gre. Brežine so že skoraj dokončno urejene, trenutno pa izvajajo pilotiranje za postavitev hladilnega stolpa.

Stališče KS Gaberke glede predstavitve osnutka DPN hitre ceste Velenje jug – Slovenj Gradec jug

Svet KS Gaberke je na svoji zadnji redni seji, 4. aprila 2011 sprejel naslednji

sklep:

Vsi člani sveta KS Gaberke se strinjajo s predlagano traso hitre ceste na območju KS Gaberke.

Obrazložitev:

Vsi člani sveta KS Gaberke se strinjajo s predlagano traso hitre ceste na območju KS Gaberke in da se čim prej sprejme DPN ter se pristopi k izdelavi PGD. Pri tem je potrebno upoštevati pobude in predloge krajanov zaselka Velunja ter » civilne iniciative », ki jih morajo proučiti strokovne službe na Ministrstvu.

KS Gaberke pa bo v času pridobivanja PGD aktivno in tvorno sodelovala pri projektu glede določitve dovoznih in odvoznih poti za gradbišča in posledično tudi sanacijo le teh.

*Predsednik sveta KS Gaberke:
Koželjnik Zvonko*

Foto: A. Grudnik

**Ob prazniku
dela vam
iskreno
čestitamo.**

**PE Vrtnarstvo
PE Gradnje
Koroška c. 40a
3320 Velenje
T: 03/896-87-00**

**info@pup.si
www.pup.si**

Čistimo občino

400 ljudi zbralo več kot 11,5 ton odpadkov

V soboto, 16. aprila 2011, je Občina Šoštanj že osmič organizirala očiščevalno akcijo Šoštanja in okolice. Z izjemo lanskega leta, ko je akcija sodila tudi v okvir vseslovenske akcije Očistimo Slovenijo v enem dnevu in je prišlo več kot 800 ljudi, je bila udeležba na tokratni delovni akciji najboljša do sedaj. Po celotni občini se je čiščenja namreč udeležilo 400 ljudi, ki so v slabih štirih urah intenzivnega dela nabrali kar 11.740 kg odpadkov.

Podatek je za udeležence akcije hvalevreden, sicer pa precej zaskrbljujoč. Gre namreč za smeti, ki so ležale v gozdovih, na travnikih, ob cestah, v rekah, potokih in jezeru. Žalostno je tudi dejstvo, da še vedno obstaja kar nekaj točk v občini, ki jih tokrat nismo uspeli očistiti in bodo na to morale počakati do prihodnjega leta.

Občinska očiščevalna akcija pa ima predvsem veliko pozitivnih učinkov. Večina ljudi, ki se akcij udeležuje, prihaja vsako leto. Ti ugotavljajo, da je smeti iz leta v leto manj, saj ljudje postajajo bolj zavedni in skrbni do svojega okolja.

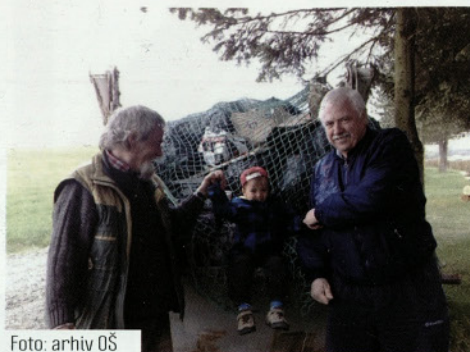

Foto: arhiv OŠ

Foto: arhiv OŠ

Čistili po celotni občini

Čiščenje je tudi letos potekalo po celotni občini. Na občinski spletni strani so bila objavljena zbirna mesta, kjer so se ljudje dobili ob 8. uri zjutraj. Vodje skupin so razdelile rokavice in vrečke, nato so se ljudje v manjših skupinah podali na določena mesta. Akcija je potekala v Belih Vodah, Zavodnju, Skornem, Florjanu, Gaberkah, na Pristavi, v Topolšici, Lokovici, Lajšah in seveda v Šoštanju, kjer so temeljito očistili Gorice, področje okrog Družmirskega jezera, Pusti grad in predel ob Muzeju usnarstva na Slovenskem.

Zastopane pa so bile tudi vse generacije. V preteklosti smo še najbolj pogrešali mlade – dijake in študente – letos je bilo tudi teh veliko.

Prav vsi so bili dobro razpoloženi, k čemur je v veliki meri pripomoglo tudi sončno vreme. Mraz ni nikomur prišel prav do živega.

Zbirni center

Na tem mestu velja ponovno omeniti, da od januarja 2011 v Šoštanju deluje zbirni center, ki je odprt vsako soboto od 10.30 do 13.30. Vanj lahko ljudje dostavijo vse odpadke razen nevarnih brezplačno. V času, ko ni uradnih ur, je prepovedano odlagati odpadke pred vrata zbirnega centra.

Sicer pa je zbirni center v Velenju, kamor lahko odvažajo svoje odpadke tudi prebivalci Občine Šoštanj, odprti vsak dan.

Tjaša Rehar

Čistili smo Bele Vode

Čistilne akcije, ki smo jo izvedli v Belih Vodah minulo soboto, se je udeležila skoraj četrtina vseh polnoletnih krajanov. Pobrali smo precej smeti. Še vedno smo iz težko dostopnih delov v bližini potokov pobirali večje kosovne odpadke (hladilnike, štedilnike, kolesa ...), gume in ostale odpadke, ki so jih nekoč na to mesto odvrgli neosveščeni krajanj. Seveda pa tudi ni manjkalo ob poteh odloženih pločevink, plastenk in ostalih drobnarij, ki ne sodijo v naravo. Ob tej priložnosti pozivam tudi obiskovalce našega kraja, da svoje odpadke ob povratku odnesejo nazaj v dolino in jih odložijo na primernem mestu.

Akcija je bila uspešno izvedena, dosegli smo njen namen in uresničili njen cilj ter preseglji vsa pričakovanja.

Hvala Občini Šoštanj, ki je poskrbela za organizacijo akcije. Posebna zahvala pa vam, spoštovani krajanj, da ste tako osveščeni, da z veseljem poprimete za delo. Narava nam bo gotovo hvaležna.

Anica Pudgar,
predsednica KS Bele Vode

Foto: arhiv KS

Čistilna akcija v Gaberkah

V Gaberkah so izvedli čistilno akcijo 16. aprila 2011. Okoli 30 krajanov se je porazdelilo v več ekip, katere so očistile brežine srednjega toka Velunje, igrišče, traso ob glavni cesti skozi kraj, Gaberško pot, spomenik NOB in okolico Doma krajanov in Gasilskega doma.

Po koncu čistilne akcije je bil keson za smeti sicer poln, a vseeno je bilo smeti manj kot prejšnja leta.

A. Grudnik

Foto: A. Grudnik

KS Topolšica

16. aprila je bil čas, ko smo poleg urejanja in čiščenja doma v šoštanjski občini poskrbeli tudi za čiščenje kraja, da smo odstranili to, kar se je »nehote« odvrгло v naravo in tja ne spada.

Topolšica je kraj, kjer se domačini pomembnosti čistega okolja zavedamo že zelo dolgo. Že pred mnogimi leti smo zapisali črna odlagališča in se jih z mnogimi akcijami skozi leta tudi znebili. Po lanskoletni vseslovenski akciji je v našem kraju za letos ostalo bolj malo. Akcije se je udeležilo okoli 50 udeležencev. Prečesali smo kraj podolgem in počez. Nabrali smo za zvrhan keson smeti.

Zadovoljstvo ob uspešni akciji, še posebno ob občutku, da si vsi želimo lepo okolje, je za turistične delavce, še bolj pa za turiste, izjemno.

Foto: A. Grudnik

Taborniki skrbimo za čisto naravo

V okviru že tradicionalne akcije, ki jo vsak leto v mesecu aprilu organizira Občina Šoštanj, smo taborniki iz Rodu Pusti grad Šoštanj temeljito počistili šoštanjske Gorice. Kar 50 tabornikov je tako, sicer en dan prej, kot je potekala čistilna akcija za ostala društva (na dan čistilne akcije smo se udeležili taborniške akcije Ni nam vseeno v Velenju), dobro »oboroženih« z vrečkami za smeti in rokavicami (hvala Občini Šoštanj) krenili na Gorice, se razdelili v manjše skupine in očistili poti in gozd. Nekje na pol poti smo se za kratek čas še zabavali ob igrah in nato po drugi poti krenili proti Ribiški koči ob jezeru, kjer smo v dogovoru z Občino Šoštanj pustili prej pobrane smeti.

Taborniki se vedno z veseljem udeležimo vsake tovrstne akcije, ki je povezana z ohranjanjem čiste narave, in tudi letos je bilo tako.

SiNi

Foto: SiNi

Foto: SiNi

Dogodki in ljudje

Kako rušijo staro in kako bodo gradili novo

Redne seje Koordinacijskega odbora v postopku rušitve TEŠ, ki ga vodi gospod Franc Druks, so se tudi 18. aprila udeležili predstavniki Termoelektrarne in Občine Šoštanj. V napovedanem dnevnem redu je bil zapisal plan aktivnosti izgradnje bloka 6. TEŠ za obdobje april – september, ki ga je podal mag. Branko Debeljak in poročilo o aktivnostih Občine Šoštanj, ki ga je podal župan Občine Darko Menih. Prebivalci Šoštanja opažajo obilico prahu, ki se bo še potenciral ob rušitvi štirih stanovanjskih hiš, ki so predvidene za rušenje.

Glavni krivec tega so kamioni in pa suho vreme in seveda vrtnanje. Debeljak se zaveda tega problema, zato je zbranim predstavil plan in načrte izvedbe v prihodnje. Za izkop terena bo potrebno izvoziti kar 140.000 kubičnih metrov zemlje, projekt sam pa že zamuja za 4 mesece, zato je povečana intenzivnost.

Debeljak je zbranim predstavil tudi tehnološke postopke pri izgradnji in zaključek sanacije brežine v maju 2011. Rušenje objektov na Aškerčevi je ravno tako predvideno v maju, zaradi slabe nosilnosti pa bodo morali porušiti most pri HTZ in narediti novega. Obljublja, da gradnja sama ne bo bistveno vplivala na življenje prebivalcev.

Gospod Druks je izpostavil tudi nočno delo, kjer naj bi se v TEŠu držali zakonsko določenih omejitev.

Prisotni šoštanjski podžupan Vojko Krneža je opozoril na cesto v Lokovico za katero je Debeljak žal ugotovil, da bo zaradi sprožitve plazov ostala zaprta.

Foto: J. M.

Besedo je povzel tudi šoštanjski župan, ki je med aktivnostmi, ki jih vodi občina ob rušitvi, prišel tudi skrb glede prometne ureditve na Aškerčevi cesti, krožnega prometa, ojačanega policijskega nadzora, redarske službe, parkirnih mest, TEŠ pa je pozval k izročitvi terminskega plana in seznama izvajalcev.

Postavlja se seveda vprašanje bivanja delavcev, za katere je predvideno kontejnersko naselje, ki bi lahko kasneje delno služilo kot počitniško. Še nekaj mnenj in vprašanj so si izmenjali tudi glede pisarne UE, ki je v Šoštanju trenutno v okrnjenem delovanju ter predvideli novo sejo v septembru.

Milojka B. Komprej

Trasa hitre ceste še ni določena

Predstavniki širše celjske regije so soglasni glede trase avtoceste. Regijski gospodarski zbornici Celja in »Saša« sta na posebni seji, dogovorjeni samo za uskladitev mnenj o poteku trase 3. razvojne osi (avto ceste med Savinjsko dolino in Koroško) 14. aprila v Velenju, podprli tisto traso hitre ceste, ki bo izbrana s strani strokovnjakov.

Naj spomnimo, da je stroka v preteklih letih med več variantnimi rešitvami izbrala traso Šentrupert–Velenje, ki pa še ni sprejeta. Vlada Republike Slovenije je za krajši del umestitve dala v javno obravnavo osnutek državnega lokacijskega načrta od Velenja do Slovenj Gradca, večine pa še ne. Zato je potrebno poudariti, da so na javni obravnavi ponovno prišle na dan še druge variante, na kar so opozorile posamezne civilne iniciative, čemur je javna obravnavo v bistvu tudi namenjena. Tako je še vedno dilema, ali naj poteka cesta med Šentrupertom in Velenjem ali med Arja vasjo in Velenjem (po sedanji »črni« regionalni cesti skozi Vinsko Goro in Pirešico). Trasa Šentrupert–Velenje, za del katere teče javna obravnavo, pa še lahko doživi potrebne korekture in drugačne tehnične rešitve od že predlaganih.

Z nadaljnjim tehtanjem ustreznosti optimalne trase se bo žal zamaknila izdelavo novega državnega lokacijskega načrta, a bo tako odločitev gotovo bolj strokovna, kot politična. Uradna politika Šaleške doline, Zgornje Savinjske doline in Koroške je še kar sprejemljiva trasa od Šentrupert–Velenje in bodo pri njej vztrajali, gospodarstveniki prepuščajo odločitev stroki. Mnogi prizadeti posamezniki pa ji nasprotujejo in le redki posamezniki, sicer tesno povezano z vodilnimi v Mestni občini Velenje, pa jo javno podpirajo.

M. R.

Foto: J. M.

Foto: J. M.

HTZ bo nadzidal BSH Hišni

Hčerinsko podjetje Premogovnika Velenje HTZ Velenje je 19. aprila 2011 s podjetjem BSH Hišni aparati podpisalo izvajalsko pogodbo za izgradnjo nadzidave hale PM – BSH v Nazarjah. Pogodba, katere vrednost znaša nekaj čez 1 mio EUR, zajema gradbena, obrtna in instalacijska dela, vključno z zunanjo ureditvijo in vsemi komunalnimi priključki.

Pridobljeni posel izgradnje nadzidave nad proizvodno halo v Nazarjah je eden pomembnejših poslov, ki jih je podjetje HTZ Velenje pridobilo v zadnjem času, saj so bili za pridobitev posla poleg najugodnejše cene pomembni še dobra tehnična usposobljenost kadrov, reference v zadnjem obdobju in finančna stabilnost ponudnika. V času recesije in ob upoštevanju dejstva, da so v HTZ Velenje za leto 2011 planirali za 30 % več eksternih prihodkov, glede na realizacijo prihodkov v letu 2010 (lanskoletna realizacija je bila rekordna), so takšnih in podobnih poslov še posebej veseli.

Posebej pomembno pa je, da je v tem poslu podjetje HTZ Velenje, ki sicer partnersko nastopa z gradbenim podjetjem Pluton Gradnje, vodilni partner. S tem primerom neposredno dokazujejo, da so aktivnosti za povečanje prihodkov podjetja ob skrbi za nova kvalitetna delovna mesta dobro zastavljene.

Tudi v prihodnje bo podjetje HTZ Velenje pri vseh programih odločno vlagalo vse napore v aktivnosti, ki bodo posledično pripeljale do podobnih projektov in da bo le-teh čim več. Zaposleni v podjetju HTZ so že večkrat dokazali, da zmorejo, hočejo in znajo pridobiti posel, kvalitetno izpeljati projekt in s tem vsako leto povečevati prihodke na zunanjih trgih.

»Želel bi čestitati in iskreno pohvaliti vse zaposlene na enoti ESTO in vse tiste, ki so pripomogli k temu, da smo posel sklenili. Prepričan sem, da

Foto: arhiv PV

bodo takšni in podobni poslovni dogodki spodbuda zaposlenim tudi pri vseh ostalih programih družbe,« je po podpisu pogodbe dejal direktor HTZ Velenje Dejan Radovanović.

Andreas Liebl, direktor področja Tehnika v BSH Hišni aparati je povedal, da so HTZ Velenje izbrali predvsem zaradi dobrih referenc in dobre bonitetne ocene, ki bo zagotavljala, da bo projekt nemoteno potekal, kvalitetno izveden in pravočasno zaključen. »Naš namen je bil izbrati ponudnika, ki je finančno stabilen in je sposoben v določenem času, denarju in kakovosti izpeljati projekt,« je pojasnil Boštjan Gorjup, direktor področja gospodarjenja.

Dela na projektu so se že pričela, pogodbeno obvezujoč rok za dokončanje vseh del pa je 8. avgust 2011. Skupna vrednost del znaša 1.250.000 EUR in predstavlja četrtnino planirane letne eksterne realizacije PC ESTO.

TMJ

Premogovnik gostil vrh gasilcev

Premogovnik Velenje obiskali predstavniki Gasilske zveze Slovenije (GZS). Goste, med katerimi so bili predsednik GZS Toni Koren, poveljnik GZS Matjaž Klarič, član IO GZS Darko Koželj in predsednik regijskega sveta SAŠA Jože Drobež, je sprejel direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved s sodelavci.

Udeležence je uvodoma pozdravil direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved in jim predstavil delovanje premogovnika ter jih seznanil z razvojnimi načrti in strateškimi usmeritvami. Ob tem je dejal: »Cenimo delo vseh gasilcev, saj se zavedamo njihovega pomena. Akcije, kot je bila republiška reševalna vaja oktobra 2009, so dokaz, da je sodelovanje rudarskih reševalnih čet in interventnih gasilskih enot ob izrednih dogodkih še kako pomembno«.

Namen srečanja ter možnosti sodelovanja med GZS in Premogovnikom Velenje sta predstavila član IO GZS Darko Koželj in poveljnik GZS Matjaž Klarič. Izpostavila sta problem servisiranja izolirnih dihalnih aparatov: »V Sloveniji imamo okoli 4.000 dihalnih aparatov različnih proizvajalcev in skoraj 70 % teh aparatov ni ustrezno servisiranih in pregledanih. Pojavila se je ideja o vzpostavitvi centralnega servisa za izolirne dihalne naprave v vašem premogovniku«. Možnosti sodelovanja vidijo tudi na področju elektro potočnih črpalk, saj trenutno servisiranje ni ustrezno. Darko Koželj je dejal: »Manjši servisi, ki delujejo v okviru gasilskih društev, zagotavljajo zgolj osnovni servis. Področje elektročrpalk je eno izmed področij, kjer je Premogovnik Velenje edini v Sloveniji, ki ima ustrezen laboratorij in strokovno usposobljeno osebje, da te naprave ustrezno servisira«. Odvijajo se tudi aktivnosti z namenom nadgradnje osebne opreme gasilcev. Operativnemu gasilcu, ki ne posreduje samo v požarih, ampak tudi v drugih situacijah, želijo zagotoviti ustrezno zaščitno opremo. »Vsako leto imamo v Sloveniji vsaj eno naravno nesrečo, v kateri sodeluje okoli 10.000 gasilcev in temu primerno se moramo odzvati glede usposobljenosti in opreme. Iščemo ustrezne proizvajalce zaščitne

Foto: arhiv PV

opreme, ki so sposobni v krajšem času izdelati večjo količino zaščitnih oblek. Na tem področju vidimo možnosti sodelovanja s podjetjem HTZ Velenje,« je zaključil Matjaž Klarič. Izpostavil je tudi uspešno dolgoletno sodelovanje med GZS in Premogovnikom Velenje.

Po uvodnem srečanju so si gostje ogledali dejavnost servisiranja dihalnih aparatov, servis potopnih črpalk, elektro in strojni remont ter pralnico, predstavili pa smo jim tudi svojo kolekcijo varovalnih oblačil blagovne znamke Modeó.

Premogovnik Velenje je družba z več kot 135-letno preteklostjo, gasilstvo na slovenskem šteje preko 140 let, gasilci Premogovnika Velenje naslednje leto obeležujejo 80-letnico, Jamska reševalna četa pa je pred dvema letoma obeležila 100-letnico. Medsebojno sodelovanje je v primeru nastanka izrednih dogodkov izredno pomembno, zato smo še toliko bolj veseli možnosti morebitnega nadaljnega sodelovanja.

TMJ

Občni zbor Kluba upokojencev Premogovnika Velenje

Upravni odbor Kluba upokojencev Premogovnika Velenje je za torek, 29. marca 2011, ob 17. uri sklical 4. občni zbor kluba v Domu kulture v Velenju. Pregledali bodo delovanje kluba v preteklem letu ter določili plan dela in finančni plan za leto 2011.

Klub upokojencev Premogovnika Velenje je bil ustanovljen decembra 2007. Njegov namen je združevanje vseh upokojencev, ki so bili kadarkoli

zaposleni v eni od družb Skupine Premogovnik Velenje, skrb za njihovo druženje, sodelovanje v različnih dejavnostih ter negovanje rudarske tradicije. Članstvo v klubu nudi številne ugodnosti. O svojem delu klub obvešča člane prek spletne strani Premogovnika Velenje www.rlv.si, brezplačnega telefonskega odzivnika (080 9893), internega časopisa Rudar, vsako sredo med 9. in 11. uro pa imajo v stekleni direkciji na Rudarski 6 v Velenju odprto pisarno.

TMJ

Občutek za sočloveka v stiski in trdo delo

Osmega aprila so se v Velenju sešli na redno letno skupščino člani Območnega združenja RK Velenje, ki deluje na področju občin Šmartno ob Paki, Šoštanj in MO Velenje. Obravnavali so poročila o delu, finančno poslovanje in sprejeli načrt dela za tekoče leto. Poleg skoraj izrednih razmer zaradi stečaja Vegrada ter mnogih družinskih stisk, ki jih povzroča vse hujša kriza, so se člani OZ RK Velenje skupaj z vodstvi krajevnih odborov RK v vseh občinah ukvarjali z znanimi aktivnostmi zbiranja pomoči za socialno ogrožene (ter pomoč tudi razdeljevali v sodelovanju z občinami donatorji ter centrom za socialno delo). V minulem letu so razdelili 3.287 paketov hrane in toliko vreč pralnega praška, skupaj kar 39.500 kg, ocenjeno 65.700 evrov. V lanskem letu so iz intervencijskih zalog na območju OZ RKS Velenje razdelili skoraj 53 ton hrane, ocenjeno za okoli 70 tisoč evrov.

Največje uspehe so zabeležili na področju krvodajalstva, saj so v lanskem letu uspeli zagotoviti rekordno število 5.254 odvzemov, zasluge pa gredo predvsem darovalcem samim ter organizatorjem krvodajalstva v podjetjih ter krajevnih odborih RK v vseh treh občinah in širše. Organizirali so tečaje in izpite iz prve pomoči za voznike motornih vozil, izpitov se je udeležilo skupaj 492 kandidatov. Ukvarjali so se še s številnimi drugimi dejavnostmi, preventivno zdravstveno vzgojo, delali so z mladimi in prostovoljci, sodelovali so v krajevnih organizacijah RK, organizirali so srečanja starejših krajanov, obiskovali starejše, bolne,

Foto: Jože Miklavc

osamljene ter invalidne osebe, nudili psiho socialno pomoč ter skrbeli za boljšo kakovost življenja nekaterih ogroženih skupin ljudi. Da je bilo opravljeno tako obsežno delo, včasih tudi na robu fizičnih zmožnosti, so zaslužni tako v strokovni službi OT RKS Velenje, v krajevnih organizacijah RK v vseh občinah kot tudi vodstvo, predsednik Jože Kožar ter sekretarka Darja Lipnikar. Zasluge pa imajo predvsem mnogi neimenovani, ki se v odročnih krajih, na osamljenih domovih ter v krajevnih skupnostih trudijo vzdrževati stike z ljudmi, potrebnimi pomoči, ter tistimi, ki radi darujejo ljudem v stiski in nesebično nudijo različne oblike pomoči.

Jože Miklavc

Materinski dan v Zavodnjah

Tako kot že nekaj let nazaj so tudi tokrat ob materinskem dnevu 25. marca otroci iz Zavodnj v okviru Društva prijateljev mladine Zavodnje –Šentvid, Kulturnega društva Ivan Napotnik in Krajevne skupnosti Zavodnje priredili zelo lep nastop za žene, mame in dekleta. Predstavili so se posamezniki s petjem, igranjem na različne inštrumente ter recitiranjem. Za čudovit nastop se moramo zahvaliti vsem nastopajočim, njihovim staršem in drugim, ki so sodelovali, da je prireditev tako dobro uspela.

Foto: arhiv

Za mame, babice, žene

V nedeljo, 27. marca, smo se krajanje Belih Vod zbrali v dvorani naše nekdanje osnovne šole, kjer smo s kratkim programom popestrili dan naših mamic, babic, tet ... Na zabaven način smo jim s kratkim programom pokazali, koliko nam pomenijo in kako zelo jih imamo radi. Mladi smo pridno vadili mesec in pripravili program, v katerem ni manjkalo plesa, petja in različnih smešnih prigod, ki so na lica naših obiskovalcev privabili prijeten nasmešek. Nastopilo je 13 otrok in mladih, starosti od 2 do 25 let. V zahvalo smo našim ženam, mamicam in babicam izdelali in poklonili tudi pikapolonice, za katere upamo, da bodo prinesle še veliko sreče in zdravja. Ples in glasba sta se nadaljevala tudi po končanem programu z zelo prijetnima muzikantoma. Ob dobri kapljici in hrani pa smo malo poklepetali in tako preživeli lepo nedeljsko popoldne.

Ta dogodek je organiziral Svet Krajevne skupnosti Bele Vode, za pripravo in celoten potek programa pa je poskrbela Jasmina Stropnik.

Foto: KŠD Vulkan

SPOROČILA ZA JAVNOST

Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

NADZORNI SVET TEŠ, PRVIČ V RAZŠIRJENI SESTAVI, POTRDIL IZVAJALCA GRADBENIH DEL ZA NADOMESTNI BLOK 6

(Šoštanj, 8. aprila) Na današnji 55. redni seji nadzornega sveta Termoelektrarne Šoštanj (TEŠ) so se nadzorniki prvič sestali v razširjeni, petčlanski zasedbi. Osrednja točka seje je bila potrditev izbora izvajalca gradbenih del za nadomestni blok 6. Po predhodnem soglasju Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD), ki je za projekt TEŠ 6 odobrila 200 milijonov € posojila (pogodba je bila podpisana 12.1.2011), je bila za izvajalca potrjena skupina Primorje d.d.. Njena ponudba je bila, ob izpolnjevanju pogojev iz razpisne dokumentacije, med osmimi prispelimi, cenovno najugodnejša.

Novi nadzorni svet TEŠ od 6. 4. 2011 sestavljajo: predsednik nadzornega sveta, mag. Janez Keržan (HSE d.o.o.), dr. Dean Besednjak (HSE d.o.o.), dr. Vladimir Malenković (HSE d.o.o.), Franc Rosec (predstavnik zaposlenih) in Aljoša Tomaž (KD banka d.d.).

»Nadzorni svet TEŠ je bil razširjen s ciljem večje preglednosti naložbe v TEŠ 6 in črpanja temu namenjenih sredstev. Danes smo izbrali najugodnejšega izvajalca gradbenih del s številnimi izkušnjami in referencami na področju velikih gradbenih projektov in verjamemo, da bo naše sodelovanje uspešno,« je ob tej priložnosti povedal mag. Janez Keržan, predsednik nadzornega sveta TEŠ. Mag. Simon Tot, direktor TEŠ, pa dodaja: »Projekt TEŠ 6 ima trenutno vsa potrebna soglasja in dovoljenja, zato se gradbena dela lahko začnejo.«

Gradbena dela zajemajo izdelavo temeljev in betonskih delov glavnega tehnološkega objekta TEŠ 6. Začela se bodo po podpisu pogodbe, zaključek pa je predviden do konca leta 2014.

Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

NOVEMBRSKA STAVKA V TEŠ NEZAKONITA

(Šoštanj, 20 april 2011) Danes popoldne smo v Termoelektrarni Šoštanj prejeli odločitev Delovnega sodišča v Celju, da je bila stavka, ki jo je organiziral podjetniški sindikat TEŠ v času od 12. 11. 2010 do 16. 11. 2010, nezakonita.

Sodišče je v postopku presojo, ali so bili spoštovani pravni akti in

Zakon o stavki. Poleg tega je sodišče presojalo, ali je stavekne zahteve podjetniškega sindikata TEŠ sploh mogoče šteti za uresničevanje interesov s področja dela delavcev in ugotovilo, **da stavka NI bila organizirana zaradi uresničevanja ekonomskih in socialnih pravic ter interesov iz dela in niti zaradi ogrožanja varnosti, zdravja ljudi in premoženja.** Sodišče je tako sprejelo odločitev, da je bila stavka, ki jo je organiziral podjetniški sindikat TEŠ v času od 12. novembra 2010 do 16. novembra 2010, **nezakonita.**

Mag. Simon Tot je ob tem poudaril, da je za delo gospodarskih družb nujno, da se spoštuje pravni red Republike Slovenije, kar mora biti tudi vodilo delovanja sindikatov. **Gre za prvo tovrstno odločitev sodišča,** kar je začetek jasne sodne prakse, da je takšen način ravnanja sindikata nedopusten in nezakonit.

Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

PREMOGOVNIK VELENJE USPEŠNO NA ZUNANJI PRESOJI

(Velenje, 22. 4. 2011) 20. in 21. aprila je v Premogovniku Velenje potekala zunanja presoja sistemov vodenja. Letošnja je bila obnovitvena presoja sistema vodenja kakovosti po standardu ISO 9001:2008, redna presoja sistema ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001:2004 ter obnovitvena presoja po standardu BS OHSAS 18001:2007.

Presoja je tudi letos izvajal Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje SIQ. Presoja je potekala po skrbno načrtovanem programu, zajela pa je vsa glavna področja v obeh podjetjih. Presojevalci so si ogledali tudi jamska delovišča. Zunanji presojevalci pooblaščenice inštitucije SIQ so preverjali skladnost sistemov vodenja s standardi in smernicami, ki smo si jih v podjetju predpisali.

Vodja presojevalcev mag. Dušan Zorc je na zaključnem sestanku dejal, da kar se tiče vse treh standardov, je stanje v Premogovniku Velenje vsako

leto boljše. »O vašem podjetju lahko izrečemo same pohvale in najboljše ocene. Premogovnik Velenje je družba, kjer vodstvo sistem vodenja res uporablja kot orodje – in to dosledno. Tudi odnos do okolja in revitalizacija pridobivalnega prostora, družbena odgovornost in vsa priznanja od energetske učinkovitosti do energetske najbolj prodornega podjetja dalje kažejo, da gre za podjetje, ki ima dober odnos do okolja, do družbe in mu ni vseeno, kakšen je položaj te družbe v okolju.«

Direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved je ob tem dodal: »Z uspešno zaključeno zunanjo presojo v Premogovniku Velenje znova dokazujemo, da je Premogovnik dobro organizirano podjetje, ki ima ustrezno urejeno poslovanje, trajnostno naravnani odnos do okolja in v katerem veliko pozornosti posvečamo zdravju ter varstvu pri delu. Ob priznanju za energetske učinkovito podjetje smo si zadali cilj pridobiti certifikat EN 16001 za sistem upravljanja z energijo. Vse to so pomembna izhodišča za doseganje konkurenčnosti na odprtem trgu električne energije tudi v prihodnosti.«

Danes, v petek, 22. aprila, tudi v Premogovnikovi hčerinski družbi HTZ Velenje poteka redna zunanja presoja sistemov vodenja kakovosti, ravnanja z okoljem ter varnosti in zdravja pri delu po standardih ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 in OHSAS 18001:2007.

Šport in rekreacija

Športna sekcija s polno paro

Kot je že znano, je Turistično društvo Skorno na letošnjem rednem občnem zboru ustanovilo Športno sekcijo društva, ki je prevzela vse športne aktivnosti, katere si je društvo zadalo v letnem planu za 2011. Predsednik Športne sekcije je Grega Skornšek in mesec, ki je za nami, je bil zanj in za ostale člane društva že zelo pester. Začetek meseca so pričeli v Domu krajanov Skorno – Florjan s turnirjem v namiznem tenisu. Organiziral so ga prvič in odziv je bil zares presenetljiv, tako da predsednik že obljublja, da je bil to prvi tradicionalni turnir v Skornem. Največji pokal je domov odnesel Franc Fajdiga. Nato so se smučarji društva podali v Ljubno, kjer je športna sekcija priredila tekmovanje v veleslalomu. Tudi ta turnir je društvo organiziralo prvič. Najhitrejši je bil Boštjan Oblak. Športna sekcija pa je organizirala še izlet v Planico za navijaško skupino naših smučarjev skakalcev in priznati je treba, da so svoje delo opravili odlično.

V Skornem so imeli, tako kot lansko leto, v načrtu tudi turnir v sankanju in smučarskih skokih, vendar pa to leto vreme ni bilo naklonjeno tem dejavnostim. Jih pa v prihodnjih mesecih čaka precej dela. Prioriteta je izgradnja nadstrešnice ob igrišču, ureditev okolice igrišča, nabaviti želijo še nekaj športnih rekvizitov, nato pa sledijo poletni turnirji v nogometu,

Foto: arhiv TD Skorno

košarki in odbojki, pa planinski pohod in še in še. Skratka, o vseh nadaljnjih dejavnostih bomo poročali sproti. Vsekakor pa predsednik Turističnega društva Skorno Matej Skornšek že sedaj vlijudno vabi vse ljubitelje športa v Skorno in obljublja, da se bo za vsakega kaj zanimivega našlo in da nobenemu ne bo dolg čas.

Maša Stropnik

Odbojka

Članska ekipa je v ligi za mesta po začetnih dobrih igrah povratne tekme nadaljevala nekoliko slabše. Na koncu je povsem zdesetkana vrsta zaradi poškodb in boleznih končala sezono na skupno 7. mestu 3. DOL vzhod.

Tudi starejše deklice (na sliki) so zaključile tekmovanje v A ligi – vzhod 1. Na zaključnih turnirjih so prikazale lepo povezano igro in velik napredek v vseh odbojgarskih elementih od jeseni, ko so začele sezono na odbojgarskih igriščih. V svoji skupini so zasedle 4. mesto za ekipami Braslovč, ŽOK Mislinje in Prevalj I., za njimi pa sta še ekipi Spodnje Savinjske in Kostmann iz Slovenj Gradca. Skupno se jim v državnem prvenstvu obeta lepa uvrstitev od 13. do 16. mesta.

Za najmlajše mini odbojkarice pa je bil nastop v 3. krogu repasaža na domačem terenu prej ovira kot prednost. V želji, da se izkažejo, se je v soboto, 19. 3., vse obrnilo proti njim. Zaigrale so daleč od svojih sposobnosti in, žal, izpadle iz nadaljevanja repasaža. Možnost popravnega izpita so imele v soboto, 2. 4. V Kamniku na turnirju za mesta so si z boljšo igro priborile napredovanje v 3. krog za mesta, katerega organizator je ponovno naš klub. Gostimo ekipe Calcit Kamnik, Luke Koper in Bleda.

Foto: Andrej Goršek

Tokrat jim želimo, da prikažejo svojo pravo igro in veliko športne sreče.

Breda Goltnik

Jolanda in Polona Belavič na državnem prvenstvu

V soboto, 16. 4. 2011, je v športni dvorani Osnovne šole Kašelj v Ljubljani potekalo državno tekmovanje v namiznem tenisu za rekreativce. Udeležili so se ga tudi člani in članice NTK Spin Šoštanj. Med najuspešnejšimi sta bili Jolanda in Polona Belavič. Polona je v kategoriji ženske posamezno do 49 let osvojila odlično drugo, Jolanda pa tretje mesto. Poleg doseženih rezultatov sta v kategoriji ženskih dvojic Jolanda in Polona osvojili tretje mesto.

Na državnem prvenstvu je predsednik Namiznoteniške zveze Slovenije Marjan Hribar podelil tudi priznanja za dosežene rezultate posameznikov na računalniški lestvici za sezono 2010/2011. Med najuspešnejšimi je bila ponovno Jolanda Belavič, ki je v kategoriji žensk posamezno do 49 let in v dvojicah z Renato Zrinski osvojila prvo mesto. V moški konkurenci je v kategoriji moški nad 75 let osvojil tretje mesto Janko Novak, član NTK Spin Šoštanj.

Mirjana Ramšak

Foto: Mirjana Ramšak

Na Škalski ligi sončno, zabavno in taborniško

Letošnja Škalska liga je bila ribiško obarvana, saj je bila glavna tema tega, že 11. po vrsti šaljivega orientacijskega tekmovanja, »ribiči« in leto je bila tudi rdeča in nit vseh šaljivih iger in nalog na kontrolnih točkah orientacijskega pohoda. Morda se tema ni tako prijela, kot so se teme v preteklosti, vsaj glede kostumov in opreme tekmovalcev, a so bile igre

dinamične ter zelo zabavne. Najbolj zanimivi sta bili »koliko tune poješ v eni minuti« in »iskanje kontrolne točke na sredi jezera« (potrebno je bilo kar nekaj veslanja). Na tekmovanju je bila udeležba že tradicionalno dobra, saj se ga je udeležilo več kot 250 tekmovalcev (42 ekip) iz cele Slovenije. Med njimi so bile tudi tri ekipe iz Rodu Pusti grad Šoštanj, ki so se odlično odrezale.

Škalska liga, ki je tudi letos imela humanitarno noto (zbral se je star papir), je bila odlično organizirana. Vreme je bilo pravo, nagrade mikavne in pokali za najboljše ročno izdelani. Šoštanjski taborniki že vrsto let aktivno sodelujemo na tekmovanju in tudi letos smo se ga udeležili s tremi ekipami. Najbolje so se odrezali naši PP-ji (taborniki od 15 do 21 let), ki so na koncu tekmovanja zasedli odlično 2. mesto. Bravo, naši fantje, naslednje leto pa gremo na zmago!

SiNi

Foto: SiNi

Foto: SiNi

Namiznoteniški klub SPIN Šoštanj po zaključenem spomladanskem delu Lige Sava-Savinja ostaja na 2. mestu

Člani in članice Namiznoteniškega kluba SPIN Šoštanj so odigrali in zaključili tudi spomladanski del tekmovanj v skupini B Lige Sava-Savinja. Pod vodstvom Jolande Belavič, ki jih je s svojim strokovnim znanjem vseskozi vzpodbujala in motivirala, so dosegli vrhunski rezultat. Kljub močni konkurenci so osvojili odlično drugo mesto. Prvo mesto v tej skupini je osvojila ekipa iz NTK Tempo Velenje, na tretjem pa se nahaja ekipa iz NTK Brestanice. V prvi ekipi so za NTK Spin igrali naslednji tekmovalci: Jožef Mazej, Jolanda Belavič, Polona Belavič in Andrej Sušec, v drugi pa Franc Fajdiga, Drago Lisac, Roman Kavšak in Mirjana Ramšak. Najboljše ekipe in tekmovalci bodo za dosežene rezultate prejeli priznanja na podelitvi, ki bo predvidoma konec aprila v kraju Čeče.

Mirjana Ramšak

Foto: arhiv

Zmagovalka Osnovna šola Šoštanj

Na finalnem turnirju 45. Pionirskega festivala za starejše dečke, ki je 1. 4. 2011 potekal v Šoštanju, je zaslužno zmagala OŠ Šoštanj, ki je v finalu visoko premagala OŠ Vrhovci. V boju za tretje mesto je slavila OŠ Šmarje pri Jelšah, ki je tesno premagala OŠ Stražišče. Pionirski festival je tekmovanje v košarki, ki že 45 let poteka pod okriljem Košarkarske zveze Slovenije. OŠ Šoštanj že vrsto let aktivno sodeluje in s košarkarskimi ekipami nastopa v tem tekmovanju. Po lanskoletnem osvojenem 3. mestu na 44. Pionirskem festivalu so letos naredili še korak višje in osvojili to lepo lovoriko. V KK Elektra so ponosni, da so prav vsi igralci ekipe OŠ Šoštanj člani pionirske ekipe U14 KK Elektra, ki je letos dosegla tudi 3. mesto v državnem prvenstvu in je z zmago na 45. Pionirskem festivalu tako osvojila že drugo veliko lovoriko. Organizator OŠ Šoštanj (s podporo in pomočjo Košarkarskega kluba Elektra, Občine Šoštanj in vseh sponzorjev ter donatorjev) si za organizacijo finalnega turnirja zasluži velike čestitke, saj je bil turnir organiziran na vrhunskem nivoju, med tekmami pa so program popestrili še nastopi plesnih skupin in glasbene točke.

SiNi

Foto: SiNi

Ponedeljek, čas za telovadbo

Že vrsto let poteka od oktobra do aprila vsak ponedeljek zvečer telovadba ženske skupine v TVD Partizan. Za vse nas se trudi neumorna Lina Szabo. Zberemo se mlade in starejše. Letos se nam je pridružila celo najmlajša. Z nami je veselo brcala osnovnošolka Lara. Zdi se mi, da je to lep primer medgeneracijskega sodelovanja in spoznanja, da je vsak sam odgovoren za svoje zdravje. S telesno aktivnostjo premagujemo in močno zaviramo vpliv koledarskih let. To se vidi že pri izvedbi posameznih vaj. Če je telo okretno, ni težav pri izpeljavi vaj ne glede na starost.

Telo lahko primerjamo s strojem, ki mora biti v stalnem pogonu. Francoski matematik in filozof Blaise Pascal je rekel: »Naša narava je v gibanju, popolno mirovanje je smrt.« Ruski zdravnik Nikolay Grishin, ustanovitelj društva Šola zdravlja (telovadba na javnih površinah) v Sloveniji, pravi, da bi že otroci morali imeti pouk o zdravju v vrtcih in šolah. Tu bi se naučili temeljnih metod samopomoči in zdravega načina življenja.

Upajmo, da bo vedno več tistih, ki bodo uvideli nujnost lastne aktivnosti,

skrbi za telo in duha, ki je v teh časih še kako potrebna. Telovadno sezono smo zaključile s prijetnim druženjem na izletu po delu Trške poti.

Z. Moškon

Župnijska obvestila

Bogoslužna oznanila v Šoštanju

V SREDO, 4. MAJA, BO PRI SV. FLORJANU MAŠA OB 18. URI.

SVETE MAŠE NA 3. VELIKONOČNO NEDELJO, 8. MAJA 2011:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Topolšica ob 10. uri
- Sv. Florjan ob 11.15

SVETE MAŠE NA 4. VELIKONOČNO NEDELJO, 15. MAJA 2011:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 ter ob 10.30 slovesnost svete birmе
- šoštanjska mestna cerkev ob 19. uri
- Bele Vode ob 8. uri
- Zavodnje ob 9.15

SVETE MAŠE NA 5. VELIKONOČNO NEDELJO, 22. MAJA 2011:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Topolšica ob 10. uri

SVETE MAŠE NA 6. VELIKONOČNO NEDELJO, 29. MAJA 2011:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 (skupni krst)
- šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri

DEVETDNEVNICA – DUHOVNA PRIPRAVA NA OBHAJANJE BIRME V NAŠI ŽUPNIJI

Letos bomo v naši župniji obhajali praznik birmе 15. maja. Z birmanci se bomo na ta dogodek še posebej pripravljali v času devetdnevnice, ki se bo začela 6. maja. Srečevali se bomo pri večerni sveti maši, kamor so lepo povabljeni tudi starši in botri.

ZAKONCI JUBILANTI

V soboto, 7. maja, bo v šoštanjski župnijski cerkvi ob 10. uri srečanje zakoncev jubilarcev. Vabljeni ste vsi zakonci, ki letos obhajate zakonski jubilej (5., 10., 15., ... obletnico). Dobrodošli tudi zakonci, ki se niste poročili v eni izmed treh župnijskih cerkva naše združene župnije.

ŠMARNICE

Mesec maj nas posebej vabi k šmarnični pobožnosti. Tudi zatekanje k naši nebeški Materi Mariji ima samo en cilj: priti bliže našemu Odrešeniku. Zato se bomo ob njej zbirali vsak večer pri delavniški maši v župnijski oz. v mestni cerkvi. Otroke že zdaj vabimo, da si rezervirate termin šmarnic, saj nam prav to bogoslužje največkrat odpira otroško preprost, a iskreno globok odnos do Nebeške Mame in Boga. Starši, naj vaši otroci ne zamudijo priložnosti, ko bo sv. maša še posebej blizu prav njim.

V Gaberkah bodo zaradi obnove cerkve sv. Urha šmarnice ob sredah in petkih ob 17.30 v dvorani gasilskega doma. Šmarnice tu ne bodo povezane s sveto mašo. Zahvaljujemo se gasilcem, da bomo lahko njihovi gostje.

V Topolšici bodo šmarnice ob torkih in četrtek ob 17.30.

Župnijsko romanje bo letos potekalo od 2. do 5. junija v Srbijo.

OBNOVA CERKVE SV. URHA V GABERKAH

Po veliki noči bomo začeli z obnovo naše podružnične cerkve v Gaberkah. Obnova je potrebna zaradi razpok, ki so se pojavile na stenah in stropu. Ker so razpoke posledica delovanja Premogovnika Velenje, bo sanacijo cerkve opravil velenjski rudnik. Vsa potrebna sanacijska dela so dogovorjena med župnijo Šoštanj, Premogovnikom Velenje in Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine Celje.

Zaradi obnove cerkve tako v Gaberkah po veliki noči ne bo redne sv. maše. Prizadevali si bomo, da bo delo končano do 15. avgusta, da bomo lahko s slovesnim praznovanjem Marijinega vnebovzeta blagoslovili obnovljena dela in nadaljevali z rednimi daritvami.

CVETLIČARNA NAHTIGAL
Marjeta Nahtigal Obštetar s.p.
Trg bratov Mravljakov 1
3325 Šoštanj
Slovenija
tel. 03/588-29-28
marjetan7@gmail.com

Izdelava šopkov, aranžiranje darilni program

ŽELIMO VAM PRIJETNE PRAZNIKE!

**ODKUP IN
DISTRIBUCIJA
EKOLOŠKE ŽIVINE**

KMETIJSKA ZADRUGA
ŠALEŠKA DOLINA z.o.o., Šoštanj

Informacije:
03 898 49 76 ali 041 592 197
www.kz-saleskadolina.si

Čestitamo Vam za praznike

Kmetijska zadruga Šaleška dolina, z vami in za vas

Intervju

Vse življenje se je treba učiti

BARBARA MAZEJ

Včasih je bila deklica, spomnim se je, bila je sinova sovrstnica. Ne vem zakaj, vedno se mi je zdela nekaj posebnega. Že ko otrok je s svojim vedenjem izkazovala neko resnost, skoraj zamišljenost. Ne vem, mogoče se motim. Tako sem jo pač videla jaz, ki sem ob sebi imela razposajenca

Že v srednji šoli sem jo nekako »izgubila«, seveda, saj nas življenje vodi po različnih poteh. Preko njenega očeta, odličnega gospoda, ki ga včasih srečam sem še kaj slišala o njej. Potem je prišlo vabilo na njen zaključni koncert v letu 2009. Mag. Zapuškova je bila njena mentorica in seveda sem šla. Neskončno sem uživala. Na Barbarinem koncertu je sodeloval tudi njen brat Jernej, prišlo pa jih je mnogo, veliko. Za medicino pravzaprav niti vedela nisem. Priznam, vesela sem, da sem se lahko pogovarjala z njo, čeprav v večini preko e-maila. Barbara je med tednom v službi v Ljubljani. A koncem tedna se vrača. Zaradi staršev, brata, doma in tudi zaradi pevskega zbora, ki ga vodi v Zavodnju.

Vaše ime, ki je povezano z več področji. A preden jih spoznava, nekaj na kratko o vašem odraslanju v Šoštanju?

V Šoštanju sem obiskovala OŠ KDK, ob tem glasbeno šolo. Klavir pri prof. Danici Pirečnik. Potem sem se vpisala na Splošno in strokovno gimnazijo v Velenju in istočasno srednjo glasbeno šolo Fran Korun Koželjski Velenje, glavni predmet klavir. Pri izvrstni profesorici, mag. Milici Šnajder Huterer, s katero sva še danes prijateljici. Po uspešni maturi in zaključnem koncertu sem začela s študijem medicine na ljubljanski medicinski fakulteti.

Ko danes gledam nazaj, je bilo odrasčanje precej klasično: vrtec, mala šola, osnovna šola. Spomnim se, da ni bila šola nič kaj posebnega, večino snovi sem že znala, sploh tisto, kar me je zanimalo. Zdi se mi, da je bilo takrat drugače, pouk krajši in imeli smo veliko prostega časa, ker so bile domače naloge precej kratke ali enostavne. Zato smo se z družičino veliko igrali zunaj, praktično vsak dan do večera - to je bilo še najbolj pomembno.

Vas na ta čas spominja kaj posebno lepega?

Bilo je, kakor je sestavljeno življenje samo: iz vsega po malem.

Zanimanje za glasbo so vam najbrž zbudili vaši starši?

Ne vem. Očetov ded je igral citre, mama je v mladosti pela v zboru. Človek bi rekel, da je bila glasba tudi v družini. Pravzaprav je bilo prav hecno. Učiteljica v drugem razredu, ki je že pokojna, mi je enkrat, ko smo v skupini peli pred tablo, rekla, če bi hodila v glasbeno šolo. Zdel se mi je zanimiv predlog in ker je sošolec tako lepo igral kitaro in ob tem še pel zraven, sem tudi jaz hotela igrati kitaro. Ko sem to doma povedala, so rekli, da obstajajo tudi drugi instrumenti, na primer klavir. To se mi je zdelo precej izzivalno, ker do takrat klavirja še »pipnila« nisem in se mi je zdelo zelo »težak«. Ati naju je sicer z bratom učil igrati elektronske orgle z enim prstom - npr. Čuk se je oženil. No, že na prvi uri klavirja so mi povedali, da se nanj igra z več prsti in celo z levo roko! Takoj mi je prirasel k srcu. Tudi moja profesorica Danica Pirečnik je bila izjemna.

Po osnovni šoli ste nadaljevali z izobraževanjem na gimnaziji, vzporedno pa je bila še vedno glasbena šola. Na mentorico imate še vedno dobre spomine.

Da. Brez glasbe ni šlo. Ko naju je z bratom prof. Pirečnikova ob svojem odhodu predala mag. Šnajderjevi, sva jo sprva zelo pogrešala. Že kmalu smo se ujeli z novo profesorico in ko je predlagala, da bi skupaj z njo šla v Velenje, sva oba z bratom skakala od veselja. Jernej se je odločil tudi za orgle, moja ljubezen pa je ostal klavir. Z glasbeni kolegi je bilo zelo lepo.

Zakaj potem medicina in ne glasba?

Zato ker glasba vseeno ni tako pomembna in še zdaleč ne edina. Vseskozi me je zanimalo veliko, veliko stvari. Rada sem risala, rada sem se učila jezike, zanimalo me je naravoslovje, fizika, matematika, biologija, vse sorte. Imela sem tudi dober spomin - kar nekaterim ni šlo v račun. Bila sem tudi Zoisova štipendistka. Dolgo časa me je zanimala tudi arhitektura, vendar sem si po počitniškem delu premislila, ker se mi delo samo ni zdelo kdove kako koristno. Premišljevala sem tudi o glasbi ali risanju, pa sta me obe profesorici k sreči odvrnili od tega. Polagoma se mi je zdelo, da lahko na primer kot zdravnik narediš kaj bolj koristnega za ljudi. Medicina je pa tako ali tako izredno široka in to je to. Sčasoma pač človek spozna in začuti, kaj ga najbolj vleče. No, ko sem to odločitev oznanila doma, so bili precej presenečeni.

Še malo nazaj h glasbi. Nato so prišle orgle. Je ljubezen do orgel kaj drugačna kot ljubezen do drugih instrumentov. Imeli ste tudi čudovito mentorico.

V osnovni šoli sem slišala nekega nadarjenega organista igrati orgle na koncertu. Totalno me je prevzel zvok! In od takrat je bila tudi moja skrita želja, da bi lahko nekoč igrala na ta instrument. Med študijem medicine se je ponudila tudi ta možnost, moja mentorica je bila mag. Ema Zapušek in nato sem ob študiju srednje glasbeno šolo dopolnila še z enim glavnim predmetom - orglami. Ta čas je bil precej dragocen in za vse sem ji zelo hvaležna. Za zaključni koncert je imela dobro idejo, da sem imela istočasno tudi razstavo svojih slik in portretov. V osnovni in srednji šoli sem namreč precej risala.

Na zaključnem koncertu, ki je bil v Glasbeni šoli Fran Korun Koželski leta 2009, ste bili še študentka medicine. Mislim, da ste v tem času spoznali tudi svojega moža?

Z možem sva se spoznala na pevskih vajah študentov medicine. Tudi on ima izredno veselje do glasbe. Obiskuje solopetje, igra harmoniko in kitaro. Pa smo spet pri glasbi.

Kaj vaju z možem še posebno povezuje?

Veliko stvari. To, da znava biti oba strašno trmasta, zagnana in sva hkrati tako odkrita, da se lahko o vsem pogovoriva in tudi dogovoriva, se mi zdi še najlepše. Je pa moj mož zelo širok človek in ga zanima veliko stvari. Rad ima nove izzive in je glede tega tudi precej pogumen. Poprej naju je predvsem povezovala ljubezen do petja in glasbe, potem pa je on name prenesel nekaj svojega veselja do kuhe, smučanja, jaz pa nanj veselje do kolesarjenja, klavirja in orgel. Sva si precej bot.

Kje in v kakšnih oblikah nadaljujete svojo glasbeno kariero?

Ne bi govorila ravno o karieri. Glasba je za dušo. Mogoče bi omenila predvsem naš pevski zbor. Letos je namreč 10 let, kar vodim mešani pevski zbor župnije Zavodnje, ki se je v tem času lepo razvil in tudi okreпил. V tem času smo pripravili in sodelovali na nekaj koncertih in gostovali v nekaj župnijah širom Slovenije. Zbor sestavljajo fantastični, motivirani, preprosti in nadarjeni ljudje, s katerimi je veselje sodelovati. Tako da se rada vračam domov tudi na te pevске vaje...

S posebno ljubeznijo govorite o Mešanem pevskem zboru župnije Zavodnje, ki ga vodite. Zakaj?

Preprosto sem rada v njihovi družbi.

Študij medicine je velika odločitev, ne samo odločitev za poklic, zdravnike navadni laiki vedno gledam kot posebne vrste ljudi, zaradi humanosti, ki se ji zavezujejo. Ste v začetku študija premišljevali o tem?

Ko se odločaš za študij, stvari še ne poznaš tako dobro. Vodi te neka ideja o tem, kako bi lahko v življenju počel kaj koristnega in bi hkrati imel to delo rad. Takrat se mi je zdelo zelo koristno, da lahko pomagam ljudem. In dejansko se zavežeš, da boš vedno delal v korist svojega bolnika. To je precej odgovorno in včasih ni enostavno. Usode ljudi so zelo različne. Včasih se močno zaveš, kako majhen si. Medicina ne more pozdraviti vseh bolezni, lahko pa vsaj olajša njihov potek. Rada bi poudarila, da zdravniki nismo neka posebna vrsta ljudi. Pač odločili smo se za to delo, ga študirali in delamo po svojih najboljših močeh in znanju.

Področje, ki vas je v medicini zanimalo, oziroma ali počnete to kar vas je pritegnilo.

Medicina me je pritegnila ravno zato, ker je tako zelo široka in kompleksna, da se lahko kasneje ukvarjaš s celo paletto področij. Zanimalo me je več področij. Nekako sem se odločila za družinsko medicino, res pa trenutno delam na področju pediatrije.

Ste med študijem kdaj oklevali?

Vsakemu študentu se kdaj porajajo dvomi, ali je začrtana pot resnično edina možna in dobra. Srečaš se z vrsto usod, ko si lahko precej nemočen - ob vsem znanju ne moreš narediti ničesar. Človek umre. Življenje gre svojo pot.

Kje delate in kako teče vaš delavnik?

Po diplomi in opravljenem strokovnem izpitu delam kot zdravnica na Pediatrični kliniki v Ljubljani. Vsak dan nekako predstavlja nov izziv in veselje. Tudi kolektiv je izreden. Dela je veliko, je pa delo z otroci precej hvaležno. Sam delavnik poteka tako kot v večini bolnišnic: jutraj se zberemo na posvetu, nato se pregleda bolnike in osnuje načrt zdravljenja ter vse potrebne preiskave.

Kaj menite o razmerah v zdravstvu pri nas. Imate kakšne primerjave z razmerami drugje.

Mislím, da imamo v osnovi zelo dobro zasnovan sistem zdravstvenega varstva - široko mrežo primarnega, se pravi osnovnega nivoja, in tudi sekundarnega ter strokovni nivo terciarnega. Naši strokovnjaki veliko sodelujejo s priznanimi tujimi centri. Seveda, s strani bolnikov pa so velik problem dolge čakalne dobe na nekaterih področjih. Jasno je, da si vsak želi biti čim prej na vrsti in biti pregledan takrat, ko je bolan. Zdravnikov je premalo, pa vam lahko povem, da je tudi tolikšnem pomanjkanju včasih težko dobiti službo. Teh niti nimamo v rokah zdravniki. Veliko jih je izredno obremenjenih. Pa ne gre samo za obremenjenost zdravnikov, temveč tudi ostalega medicinskega osebja. Kolikor mi je znano, v tujini ni tako.

Vas zanima odhod v tujino? Se vam zdi, da so zdravniki drugje bolj cenjeni, lažje delajo, imajo več možnosti strokovnega razvoja?

Kdo ve, kaj življenje prinese? Mislím, da se zdravniku ni potrebno ukvarjati s tem, ali je cenjen ali ne. Pomembno je biti strokoven in dobro opravljati svoje delo. Me pa zelo moti, ker se zadnja leta tako linča zdravnike vse povprek, po drugi strani pa favorizira nekatere alternativne metode, ki so menda zelo »naravne«, vendar povsem nepreverjene.

Ste torej poleg stroke kdaj razmišljali tudi o alternativnih zvrsteh zdravljenja?

Zame je medicina samo ena in to je vse. Medicina je znanost. Za znanost je potrebno raziskovanje, raziskovanje in še enkrat raziskovanje. To je medicina. V to verjamem. Kadarkoli sem kakšnega koli privrženca alternativnih metod zdravljenja vprašala po kakšnih raziskavah ali dokazih, je govoril samo nepreverjene domneve. Veste, z besedami in bolnim človekom se lahko precej manipulira, ker je bolan človek ranljiv. Imamo tudi nekaj zelo negativnih izkušenj z otroki tako imenovanih alternativcev, ki so se za otroka slabo končale - takrat v medijih ni slišati ničesar. Predvsem mislim, da je treba imeti zdravo pamet. Dejstvo pa je tudi, da medicina ni in nikoli ne bo vsega.

So vas v življenju posebej navdušili kakšni ljudje in njihovi uspehi?

Več zdravnikov, s katerimi sem se lahko srečala ali delala pod njihovim mentorstvom, pa tudi kolegov. Pri glasbi Beethoven, Bach, Ivo Pogorelič, Wayne Marshall, Alfredo Kraus, Ray Charles, Elvis Presley; potem Gaudi, Michelangelo, da Vinci; v kolesarstvu pa na primer Lance Armstrong, Andy in Frank Schleck, Tomaž Humar, Rusmir Redžić. Ha, in navdušujejo me tudi moji doma: mož, mama, ati, brat, prijatelji...

Ste kdaj potovali?

Doslej je največji vtis name naredila avstrijska vasica, kamor gremo pozimi smučat. Tam ljudje drugače gledajo na življenje. Stvari počnejo v miru, nikamor se jim ne mudi. Zelo spoštujejo naravo, so skrbni in

tako prijazni, da se počutiš kot doma. Človek se prav spočije. Velik vtis so name naredile tudi pariške katedrale ali Londona. Ampak veliko bolj kot zahodna mesta imam rada naravo. Z možem večinoma kolesariva po Sloveniji, včasih greva na kakšno bolj resno turo, na primer Bovec - Mangrtsko sedlo in se imava lepo.

Je kolesarjenje nuja po dokaj stresnem življenju ali je samo in zgolj ena izmed oblik sproščanja?

To je pa čista strast. Ko pridem domov, velikokrat komaj čakam, da grem na kolo in naredim kakšno rundo. Mislím, da moraš biti tudi malo čez les za vse to.

Kakšni so vaši cilji in želje v poklicnem življenju?

Dobro opravljati svoje delo. To je vse. In spoznavati nove stvari in nove izzive.

Kaj želite sebi in tistim, ki jih imate radi?

Vem, da brez staršev, brata, moža, vseh prijateljev in ljudi, s katerimi sem se srečevala, nikoli ne bi bila to, kar sem. Zato sem jim hvaležna. Vsem želim vse dobro in čim bolj polno, radostno življenje.

Imate kakšno vodilo v življenju?

Zdi se mi, da sem v osnovi preprost človek in imam rada življenje takšno, kot je. No, mogoče pa res imam nekakšno vodilo: Vse življenje se je potrebno učiti vsega, od najbolj osnovnih do najbolj kompleksnih stvari, in se zavedati, da v resnici zelo malo veš in zelo malo stvari ali ljudi zares poznaš. Življenje je namreč čudovito.

Barbara, hvala za odgovore in veliko sreče pri spoznavanju.

Milojka B. Komprej

Foto: Dejan Tonkli

Šaleški študentski klub

Druženje študentov Šaleške doline v vseh študijskih mestih, predvsem pa v domači dolini, tedensko vsaj dva dogodka v novih prostorih eMČe placa, številne ugodnosti in popusti... Tradicionalna Akademski ples in Knap žur. Veliko kulturnih, izobraževalnih, socialnih projektov. Hkrati pa tudi priložnost, da mladi sami izpeljejo svoje projekte, da pomagajo pri organizaciji in se predstavijo javnosti s svojimi talenti. Vse to in še veliko več nudi Šaleški študentski klub, ki šteje več kot 1000 članov in sodi med večje in boljše študentske klube v državi.

Kaj vse se še dogaja na klubu, kaj vse se bo dogajalo v prihodnje, kako je organizirano delo kluba ... smo povprašali Žana Delopsta, študenta Fakultete za turistične študije na Univerzi na Primorskem, ki je novembra postal predsednik Šaleškega študentskega kluba.

Koliko časa že deluje Šaleški študentski klub? Kako je pravzaprav prišlo do nastanka ŠŠK-ja?

Začetek Šaleškega študentskega kluba sega nekje v leto 1957, točen datum in letnica sicer nista popolnoma znana, saj je šlo najprej le za skupino študentov, ki so rekli: »Vsi drugi imajo študentski klub, zakaj ga tudi mi ne bi imeli.« Tako je nastal Šaleški študentski klub. V tistih letih je bilo v Šaleški dolini sicer le 10 študentov na generacijo. Klub je bil ustanovljen v Šoštanju, kasneje pa se je sedež kluba z večino projektov preselil v Velenje.

Kaj je glavni namen delovanja kluba?

Glavni namen kluba je druženje študentov iz Šaleške doline v študijskih mestih, bodisi v Mariboru, Ljubljani, na Primorskem, predvsem pa v Šaleški dolini. Namen in delovanje kluba sta usmerjena tako, da študentom omogočimo čim bolj kvalitetno preživljanje prostega časa v domačem okolju. Na dogodke in aktivnosti, ki jih klub organizira, prihajajo študenti, dijaki, tisti, ki so že zaključili s študijem pa tudi tisti, ki so bili včasih aktivni pri delovanju kluba.

Kako je organizirano vodstvo ŠŠK-ja?

Najvišji organ kluba je skupščina, skupščino sestavljajo vsi člani kluba (redni študentje, častni člani, pristopni člani, dijaki). Skupščina enkrat letno (ponavadi je to v mesecu novembru) izvoli upravni odbor kluba. Upravni odbor kluba je sestavljen iz najmanj 7 članov, vsi člani morajo biti iz Upravne enote Velenje (MO Velenje, Občine Šoštanj, Šmartno ob paki), imeti pa morajo v tekočem šolskem letu status študenta. Poleg predsednika kluba upravni odbor sestavljajo še podpredsednik, blagajnik, tajnik, referent za kulturo, socialo, izobraževanje in šport. Poleg teh članov v klubu aktivno sodeluje še vsaj 30 dijakov in študentov, vsak pa dela na svojem področju oziroma na področju, ki ga najbolj zanima.

Kdo vse je lahko član ŠŠK-ja?

Član ŠŠK-ja je lahko vsak, ki izpolni pristopno izjavo. Sicer pa se člani delijo na redne (študentje iz Upravne enote Velenje), na dijake (dijaki iz Upravne enote Velenje) in na pristopne člane (vsi ostali).

Kaj vse se dogaja na ŠŠK-ju?

Kaj se ne :) Študentom, dijakom, mladim v Šaleški dolini poskušamo vsak vikend pripraviti čim več različnih dogodkov. Koncerti, fotografske razstave, galerije, žuri, izleti, izobraževanja, socialni projekti. Mladim dajemo priložnost, da sami izpeljejo svoje projekte, da sami pomagajo pri organizaciji, da pokažejo, s čim se ukvarjajo, da povejo, kaj želijo početi ipd.

Kaj meniš, kateri so najbolj prepoznavni dogodki kluba?

Verjetno klub sam. ŠŠK-jevci se veliko družimo tudi s študenti iz drugih krajev Slovenije in povsod imajo naš klub za enega izmed boljših, k temu pripomorejo tudi sama organizacija, zgodovina, naši projekti. Najbolj prepoznaven projekt je zagotovo festival Dnevi mladih in kulture. Verjetno

še študentje sami ne vedo, da imamo v Velenju najstarejši študentski festival v Sloveniji, po zgledu katerega so začeli festivale organizirati tudi drugi študentski klub. Potem so zelo prepoznavni dogodki, kot so Akademski ples, srečanje gospodarstevnikov, bivših članov, politikov in študentov iz celotne doline, Knap žur - predstavitev študentov iz Šaleške doline v Mariboru. V zadnjem letu je tukaj eMČe Plac, prostor, za katerega smo se ŠŠK-jevci borili praktično skozi vso svojo zgodovino. Imamo tudi številne socialne projekte. Pred božičem podarimo vsem mamicam študentkam bon v vrednosti 50 €, skozi leto organiziramo razne akcije zbiranja igrač, oblačil, starega papirja ... Sodelujemo s SAŠA inkubatorjem, s katerim poskušamo mladim omogočiti lažjo povezavo z lokalnim gospodarstvom, s katerim lahko kasneje pridejo do prve zaposlitve.

Se klub pri organizaciji projektov povezuje s kakšnimi društvi, klubi, organizacijami v Velenju?

ŠŠK tako ali drugače sodeluje z različnimi društvi oziroma organizacijami v Šaleški dolini, s Klubom študentov Šmarske fare, z Mladinskim centrom Velenje, z Društvom Špil, s Počitniškim društvom Kažipot, s Fotoklubom Zrno, tudi z Rodom tabornikov Jezerski zmaj, s Šaleško zvezo tabornikov ...

ŠŠK je zamenjal že kar nekaj lokacij, zdaj imate končno »streho nad glavo« v eMČe Placu, ki si ga že omenil. So problemi zdaj dokončno urejeni?

Mislím, da se je problem z lastnimi primernimi prostori vlekel od same ustanovitve ŠŠK-ja, vmes so nekaj let sicer imeli primerne prostore, vendar je bila to zgolj kratkoročna rešitev. Zadnje generacije ŠŠK-jevcev so aktivno iskale prostore, ki bi bili primerni za vse aktivnosti, ki jih klub počne. V mesecu septembru pa je ŠŠK končno prišel do svojih prostorov. Mladinski center Velenje se je preselil na novo lokacijo, mi pa smo prevzeli prostore v Rdeči dvorani. Preimenovali smo jih v eMČe Plac, hoteli smo obdržati ime MC, dodali pa smo črki e – spredaj in zadaj, zraven pa smo dodali še Plac.

Je imel ŠŠK v vseh teh letih delovanja kdaj tudi »slabe dneve«?

Šaleški študentski klub nima vodstva, ki bi delalo in ustvarjalo na klubu več let. Vsako leto se zamenja generacija, tako da je v preteklosti prihajalo do vzponov in padcev, za »slabe dneve« pa ni bila vedno kriva le menjava generacije, včasih študentje niso našli posluha za svoje želje pri lokalnem gospodarstvu in lokalni politiki, s čimer je prihajalo do trenja in posledica je bila pomanjknje motivacije za delo, ne glede na to pa je pomembno, da je klub ostal. In sicer več kot petdeset let.

Šaleški študentski klub svojim članom nudi številne ugodnosti. Kako pridete do finančnih sredstev in kako vam uspe zagotoviti toliko ugodnosti za mlade?

Največji delež financiranja prihaja od študentske organizacije v Sloveniji, ta pa se financira iz dajatev študentskega dela. Veliko delamo na pridobivanju razpisov in občinskih ter državnih sredstev, potem so tukaj še sponzorstva, donacije lokalnega gospodarstva.

Koliko članov šteje ŠŠK?

Trenutno je del ŠŠK-ja približno 500 študentov, 400 dijakov ter 100 pristopnih članov.

Se pri projektih, koncertih ... povezujete z drugimi študentskimi organizacijami v Sloveniji?

Seveda, sama Študentska organizacija Slovenije je kar malce zakomplicirana zgodba, sestavljena je iz štirih identitev (Študentska organizacija Univerze v Ljubljani, Študentska organizacija Univerze v Mariboru, Študentska organizacija Univerze na Primorskem ter Zveza študentskih klubov Slovenije). V zvezi študentskih klubov Slovenije (ŠKIS) je 55 študentskih klubov, klubi se povezujemo regijsko in na območju celotne Slovenije. Veliko je projektov, ki jih delamo klubi skupaj, na primer Škisova tržnica, kjer se predstavijo klubi iz celotne Slovenije, vsak z značilnostjo svojega kraja. Potem so razni projekti, ki jih delata po dva kluba skupaj. Na primer s Klubom koroških študentov letos pripravljamo srečanje na Uršlji gori ipd.

V tem študijskem letu si prevzel vlogo predsednika Šaleškega študentskega kluba. Meniš, da so že opazne kakšne spremembe pri vodenju, organizaciji kluba? Kakšni so tvoji cilji znotraj kluba?

Teče že peti mesec, odkar sem predsednik kluba. Mogoče je minilo še premalo časa, da bi bile vidne kakšne izrazite spremembe. Mogoče to, da če pogledamo nekaj let nazaj, sedaj na klubu dela več ljudi, letos 30 do 40. Mislim, da je pomembno, da se da mladim možnost dela, tako je tudi ob menjavi generacije veliko lažje. Recimo, od lanske ekipe nas večina še vedno ostaja na klubu, le da smo priključili še več dijakov pa tudi več študentov, ki so že lani začeli delati v klubu. Tako je delo res lažje, saj se veliko dela razdeli. Glavni cilj je, da bi člani kluba ugotovili, da je klub namenjen njim, da lahko kdor koli pride, potrka na vrata in reče: »Jaz pa želim pomagati oziroma narediti svoj projekt.«

Na logotipu ŠŠK-ja opazimo sovico. Kakšen pomen ima?

Poleg sove je na logotipu tudi grad Šalek, ta je sestavljen iz knjig, te pa simbolizirajo akademizem, znanje, odptost. Sova pa je naša maskota kluba. V grški mitologiji sova predstavlja učetnost, modrost, znanje. Njena leva – umetna – noga nam pove, da delo kluba občasno tudi šepa, a si pomaga s svojo desno, obuto v močno in trpežno tenisarko.

Bliža se 21. festival Dnevi mladih in kulture. Kaj je letošnja rdeča nit? Po čem si bomo zapomnili tokratni festival?

Letos smo želeli biti malce nostalgčni, zato smo kar nekaj projektov povezali s človekom, s katerim je naša zgodovina vsekakor povezana, letošnji festival smo povezali s Titom. Spet smo pripravili zelo raznolik program, otvoritev z jazzom, glavni koncert na gradu s skupinama Zmelkoov in Psihomodo Pop, športne igre, okrogle mize, barvali bomo teraso pred našim eMce Placom, sadili drevesa, grafitirali ... Na strani www.dmk.si si lahko bralci preberejo celoten program letošnja festivala.

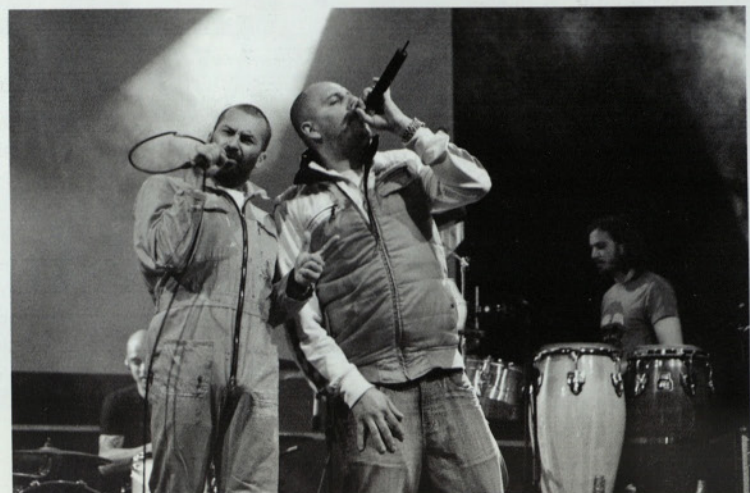
Kakšni so načrti ŠŠK-ja v prihodnje?

Predvsem je tukaj eMce plac, želimo narediti prostor, ki bo res namenjen mladim. Zaenkrat smo na dobri poti, vsak vikend je več novih obiskovalcev, vedno več je tudi obiskovalcev od drugod. Želimo, da eMce plac postane prostor, v katerem bodo mladi bandi iz doline dobili možnost svojega prvega nastopa, mladi umetniki svoje prve razstave, gledališčniki svoje prve igre ... Želimo, da postane eMce Plac prostor, ki ga bodo ustvarjali mladi.

Za konec še vprašanje, zakaj misliš, je dobro biti član ŠŠK-ja?

Vsak vikend organiziramo vsaj dva dogodka, potem so tukaj večji dogodki, smučanja, izleti, razne ugodnosti, kot so cenejše karte za smučanje, za bazen ipd.

Nastja Stropnik Naveršnik

Vrtec

Srečanje s starši

V začetku meseca aprila sva pripravili srečanje s starši. Povabili so se z veseljem odzvali in prišli v vrtec skupaj s svojim malčkom. To je čas, ko tudi starši pozabijo na skrbi in ko na dan privre njihova razigranost. Ob pregledu fotografij otrok smo obujali spomine na prve preživete trenutke v vrtcu in se tudi iskreno nasmejali. V sproščenem vzdušju so otroci skupaj z mamicami ali atijem zaplesali in ustvarjalno izdelovali pomladanske cvetlice. Skupno druženje smo zaključili s prijetnimi vtisi in z majhnim darilom za starše v spomin.

Veselim se že naslednjega srečanja.

Anita Miklavžina, Vanja Čas, Vrtec Lučka

Po pomladi diši

Pričela se je pomlad, sonce pripeka, ptički žvrgolijo, drevesa zelenijo, cvetlice so se prebudile. Med pomladne mesece pa sodi tudi mesec april in z njim muhasto vreme, pa saj veste, enkrat je dež, drugič sonce, pa je oblačno, pa spet dežuje.

V prvi skupini otrok, starih od 4 do 5 let, so se odločili, da se bodo pogovarjali o vremenu, merili temperaturo, jo zapisovali v grafe, se sprehajali v lepem vremenu, s škornji skakali po lužah in spoznavali, zakaj potrebujemo dež, sonce, toploto in svetlobo.

Druga skupina otrok, starih od 4 do 5 let, pa je vključena v eko projekt Moja reka si. S strokovnjaki spoznavajo življenje reke Pake, kdo vse živi v njej in zakaj je pomembna.

V tretji skupini, kjer so otroci, stari 5–6 let, pa se pogovarjajo o vodi, ki je za življenje zelo pomembna. Učijo se o varčni porabi vode, se pogovarjajo o čistoči vode. Zanima pa jih tudi, kako voda kroži.

V četrti skupini, kjer so otroci 5–6 let, pa se pogovarjajo o poklicih. Naredili so si velik plakat in zapisali, kaj želi kdo postati, ko odraste. Skupaj raziskujejo in spoznavajo, kaj vse ljudje počno v različnih poklicih.

Romana Čverle Krajnc, Vrtec Brina

Pomlad pri nas

Topli sončni žarki so prebudili pomlad. Ptički nam pojejo pesmice, drevesa in rože so začele cveteti in rastline kukajo iz zemlje. Ker smo pravi radovedneži in nas zanima, kako sploh zrastejo rastline, smo se v vrtcu odločili, da to raziščemo in sami preizkusimo. Pripravili smo zemljo, s katero smo se najprej igrali, jo vonjali in tipali, nato pa smo jo nasuli v lončke in vanje posejali krešo, pšenico in fižol. Sedaj to skrbno zalivamo in opazujemo, kaj se dogaja.

Prav tako smo se odločili eksperimentirati z vodo in boljše spoznati njene lastnosti. Ugotavljali smo, kaj na vodi plava in kaj se potopi, mešali smo različne sokove in bili smo zelo presenečeni nad ugotovitvami, saj smo o nekaterih stvareh razmišljali drugače. Seveda pa se nismo mogli upreti pihanju mehurčkov, ki so nastajali iz milnice.

Imeli smo se super, veliko novega smo spoznali in se naučili, prav tako pa zelo pridno skrbimo tudi za naše rastline.

Anja Cafuta, Vrtec Mojca

Zmajček uspešno najden ...

Sobota, 16. 4. 2011, je bila polna taborniškega dogajanja po vsej Sloveniji. Že vrsto let se na sredi meseca aprila za tabornike dogaja največ aktivnosti, saj taborniki 22. aprila praznujemo dan tabornikov in hkrati tudi dan Zemlje. Na izbiro imamo tako cel kup različnih festivalov in taborniških akcij. Najbolj poznan je vsekakor taborniški Festival, ki poteka v parku Tivoli v Ljubljani. A letos smo se odločili, da bomo obiskali festival Ni nam vseeno in akcijo Iskanje zmajčka, ki sta istočasno potekala v Sončnem parku v Velenju. Sončni park je tako gostil preko 300 tabornikov, od tega nas je bilo malo manj kot 50 iz Šoštanja, ki so uživali v pestrem programu in v pripravljenih delavnicah.

Najbolj so uživali naši medvedki in čebelice, ki so se udeležili akcije Iskanje zmajčka. Preko opravljenih nalog na kontrolnih točkah, dela različnih šaljivih in zanimivih taborniških delavnic ter uspešno zaključene

orientacije po potnih znakih so na koncu uspešno našli zmajčka in si prislužili skrinjo z zakladom.

V najboljši taborniški družbi mladih in mladih po srcu smo tako preživeli čudovito soboto.

SiNi

INOVACIJSKI PROJEKT POVEŠ MI, Povem TI NA OŠ ŠOŠTANJ

Iskrenost, spoštljiv odnos, sočuten in razumevajoč odnos do drugačnosti, strpnost, vljudnost se vedno bolj izgublja. Ali je danes res tako težko biti strpen, vljuden, jasen, iskren? Najbrž je to posledica načina življenja, morda odraz stanja v družbi. Pomembno se je vprašati, na kakšen način komuniciramo. Pravijo, da se v jeziku zrcali civilizacija in da imajo besede svojo moč. Za trenutek bi se morali ustaviti in se zamisliti, kako naprej, kako izboljšati položaj, da učenci ne bi uporabljali toliko neprimernih besed, da bi imeli spoštljiv odnos do sočloveka, da bi znali na vsakem koraku uporabiti tri magične besede, ki delajo čudeže - prosim, hvala, oprost.

Nekaj teh dejstev nas je v preteklem šolskem letu spodbudilo, da smo se odločili vključiti v projekt, ki poteka v okviru Zavoda Republike Slovenije za šolstvo. Naslov našega projekta je *Poveš mi, povem ti* (neformalni pogovori). Ukvarjati smo se pričeli z vprašanjem, kako v šoli pritegniti učence k boljšemu pogovoru in rabi le-tega ter kako učitelji pri tem sodelujemo in pomagamo. Naš cilj je, da bi pritegnili

učence k izboljšanju pogovora, da bi se v različnih situacijah primerno pogovarjali in seveda, da bi učenci postavili ustrezen pogovor kot vrednoto v svojem življenju. Zavedamo se, da je projekt izredno zahteven, ker je v današnjem času zelo težko komunicirati, saj delež neposredne komunikacije in osebnih stikov postaja vedno manjši. Ogromen del časa posvetimo komuniciranju z ljudmi preko elektronske pošte, telefona in drugih oblik posredne komunikacije. Pravi, pristni medčloveški odnosi pa tako izgubljajo svoj pomen.

Po prvem letu projekta smo ugotovili, da učenci bolj pozdravljajo, da se bolj zavedajo uporabe neustreznih besed, da na različne načine

poskušajo popraviti komunikacijo (tudi neverbalno komunikacijo) in da različno sodelujejo v neformalnih pogovorih (odvisno od situacije, njihovega počutja), vseh pa jim je humoristični pristop učitelja. Te podatke smo pridobili z začetno anketo med vsemi učenci na šoli in pa z vmesnim preverjanjem stanja.

V letošnjem šolskem letu je v projekt vključenih kar nekaj učiteljev, ki vztrajno nadaljujemo z aktivnostmi. Velik poudarek smo tokrat dali vidni predstavitvi projekta. Tako smo se odločili izpeljati naslednje aktivnosti:

- izvedba ankete za razrednike, s pomočjo katere smo učence postavili v različne vloge in skupaj iskali poti do dobre komunikacije;
- učenci so risali vrček spoštljivosti, pogovorov in ga zapolnili s primernimi besedami in mislimi;
- v avli šole smo uredili pano;
- priključili smo se tednu pozdravov;
- odprli smo vrata učilnice za pogovorne ure in jih izvajamo enkrat tedensko;
- objavljamo na spletni strani OŠ Šoštanj;
- učence informiramo preko šolskega radia;
- poiskali smo simbol - logotip, ki nas bo na vsakem koraku spominjal na naš projekt
- in pa seveda – drug drugemu se trudimo podarjati veliko prijaznih besed, nasmehev in pogledov.

Ugotavljamo, da učenci potrebujejo spodbude za vključevanje v pogovor in da jih vidni znak nagovarja k izboljšanju pogovorov v učilnicah, na hodniku.

Pri pogovornih urah učenci sami izbirajo teme pogovorov in iščejo poti do dobre komunikacije. Vedno več je učencev, ki se preizkušajo v uspešnosti pogovora, se trudijo poslušati in govoriti ter pri tem uporabljati primeren jezik. Tako vsi skupaj s počasnimi, a zanesljivimi koraki spreminjamo šolsko klimo.

Verjamem, da bomo z vztrajnostjo, voljo in potrpežljivostjo s skupnimi močmi dosegli zastavljeni cilj. Nič ni pomembnejše kot ploden pogovor med odraslimi, med odraslim in otrokom in med otroki. Zavedajmo se, da se je smiselno ukvarjati s sedanjostjo in prihodnostjo; s prihodnostjo predvsem zato, ker bomo z njo preživeli preostanek življenja.

Spremembe bodo sicer vidne šele čez čas in takrat bomo lahko potegnili črto in se vprašali, ali je bilo vredno.

In še misel:

"Umetnost pogovarjanja ni samo v tem, da izrečemo prave besede na pravem mestu, še mnogo težje je, da napačnih besed ne izrečemo, ko nas to zamika."

*Vodji projekta na OŠ Šoštanj:
Sabina Žnidar, prof.
Martina Zohar, dipl. vzg.*

V dveh zbiralnih akcijah smo zbrali 22.603 kg odpadnega papirja.

Foto:
Bogomira Klinc
Vrčkovnik

maj 2011

kavarna & šoštanj

List

kabelaško razdelilni sistem šoštanj

Šoštanj.info
<http://soštanj.info>

Napovednik

PRIREDITEV

KDAJ

ZVRST

KAJ

KJE

VABI VAS

nedelja, 1.5.	planinstvo	Posavsko hribovje: Govško brdo – Ojstri vrh (lahka pot)	Okolica Šoštanja	Planinsko društvo Šoštanj
nedelja, 1.5.	planinstvo	Prvomajski pohod na Graško goro (pohod, lahka pot)	Okolica Šoštanja	Planinsko društvo Šoštanj
sreda, 4.5. ob 19:00	razstava	Arpad Šalamon	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
sreda, 4.5. ob 20:00	košarka	Elektra Šoštanj : Krka (9. krog 1. SKL Lige Telemach - Liga za prvaka)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
četrtek, 5.5. ob 16:00	pravljice	Pravljične ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
četrtek, 5.5. ob 19:00	pogovor	Predstavitve knjige: Nekaj tretjega – Janez Žmavc	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
sobota, 7.5. ob 10:00	turnirji	Športni turnirji	Topolšica, igrišča pri pralnici	Krajevna skupnost Topolšica
sobota, 7.5. ob 17:00	nogomet	NK Šoštanj : NK Mons Claudius (21. krog Štajerske nogometne lige)	Stadion Šoštanj	Nogometni klub Šoštanj
nedelja, 8.5. ob 09:00	namizni tenis	Ekipno tekmovanje ob prazniku krajevne skupnosti Topolšica	Osnovna šola Topolšica	Namiznoteniški klub SPIN Šoštanj
nedelja, 8.5. ob 13:30	pohod	Krožni pohod Mornova zijalka – Žlebnik – Topolšica	Topolšica, pred lipo samostojnosti	Krajevna skupnost Topolšica
nedelja, 8.5. ob 19:00	kresovanje	Proslava, kresovanje in druženje	Topolšica, zdraviliški park	Krajevna skupnost Topolšica
torek, 10.5. ob 19:00	predavanje	Glina v zdravstvu in prehrani	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
četrtek, 12.5. ob 16:00	pravljice	Pravljične ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj

petek, 13.5. ob 15:00	zabava	Lan party (računalniške igre)	Prostori MKC Šoštanj	Mladinski kulturni center Šoštanj
petek, 13.5. ob 19:00	gledališče	Premiera: Priložnostni zdravnik	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj in Agledaš
sobota, 14.5. ob 09:00	pohod	Pohod izpred Vile Mayer po Goricah (Gibanje in druženje vseh generacij)	Mayerjeva vila	Vrtec Šoštanj
sobota, 14.5. ob 19:00	gledališče	Ponovitev: Priložnostni zdravnik	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj in Agledaš
nedelja, 15.5. od 10:00 do 18:00	delavnice	Mladi muzealci: Pomlad na Kavčnikovi domačiji	Kavčnikova domačija	Muzej Velenje
nedelja, 15.5. od 10:00 do 18:00	predstavitve	Mednarodni dan družin: Dan odprtih vrat za družine	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
torek, 17.5. ob 20:00	košarka	Elektra Šoštanj : Zlatorog (13. krog 1. SKL Lige Telemach - Liga za prvaka)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
sreda, 18.5. od 10:00 do 18:00	predstavitve	Mednarodni dan muzejev: Dan odprtih vrat	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
četrtek, 19.5. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
petek, 20.5. ob 20:00	film	Naš Ruda	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj, Studio Mozaik, Občina Šoštanj
sobota, 21.5. ob 17:00	nogomet	NK Šoštanj : NK Gic Gradnje Rogaška (23. krog Štajerske nogometne lige)	Stadion Šoštanj	Nogometni klub Šoštanj
nedelja, 22.5.	planinstvo	Savinjska pot (lahka pot)	Okolica Šoštanja	Planinsko društvo Šoštanj
sreda, 25.5. ob 19:00	razstava	Čarobne poslikave	Mestna galerija Šoštanj	Krožek Univerze za III. Življensko obdobje – Ustvarjalne delavnice
četrtek, 26.5. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
sobota, 28.5.	planinstvo	Srečanje planincev SMDO – Brnice (lahka pot)	Športna dvorana Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj

Napovednik prireditev objavljajo: mesečnik LIST, Kabelska televizija Šoštanja (C34) in spletni Portal Šoštanj.info (<http://www.sostanj.info>). Podatke o prireditvah pošljite na el. naslov: prireditve@sostanj.net.
 KATEGORIJE PRIREDITEV: šport kultura in umetnost splošno

Podoba kulture

Za dušo in telo

Koncert **Gala Gjurina za dušo in telo**, ki se iz Galusove dvorane Cankarjevega doma seli po Sloveniji, je v mesecu aprilu navdušil tudi Šoštanjčane. Več kot to, izjemnost umetnika z odlično ekipo se je v celoti potrdila skozi nastop, ki se ni končal v dvorani in na odru kulturnega doma, ampak se je preselil še v zaodërje in dalje.

Koncert za dušo in telo ni samo glasba, je vse, kar daje človeku občutek edinstvenega doživljanja, razuma, čustev, globine in virtuoznosti, s katero nas nagovarja umetnik in v katero se ujame občinstvo.

Je več. Gre za nadaljevanje Galove glasbene poti, ki jo je nakazal s ploščo Srce, kljub temu pa Duša in telo prinaša sveže in izvirne zvočne pokrajine, kot se za Gala tudi spodobi. Ploščo je posnel skoraj v celoti sam, prav tako je podpisan kot avtor, izvajalec, producent in založnik.

Kdo je Gal Gjurin? Avtor, multiinstrumentalist, vokalist, glasbeni producent, dirigent, aranžer, pesnik, prozaist. Vse to in najbrž še kaj je Gal Gjurin, kajti nekateri ga preprosto in naravnost označijo z eno besedo – genij.

Koncert za dušo in telo se seli po Sloveniji, če ste ga v Šoštanju zamudili, pohite za njim. In naj vas ob poslušanju njegove glasbe vodi tudi ena izmed njegovih misli iz intervjuja spletne revije Zarolaj si:

Skladbo lahko narediš tako hitro, kot je skladba dolga (torej eno minuto glasbe v eni minuti časa), lahko pa tisto eno samo minuto delaš več let.

Foto: Borut Peterlin

Komponenta čas je v glasbi esencialnega pomena – glasba je časovna umetnost par excellence in glasbenik se, če vprašate mene, v prvi vrsti ukvarja ravno z raztegovanjem, ukrivljanjem in percepcijo časa. In seveda prostora – torej, povzeto po relativnostni teoriji, ukrivljanjem prostora-časa ...

Milojka B. Komprej

Rdeča nit?

V Mestni galeriji Šoštanj se je v začetku aprila s svojo prvo samostojno razstavo predstavila slikarka Romana Lah iz Velenja. Avtorica je svoj ustvarjalni opus zadnjih osemih let naslovlila s pomenljivim naslovom Rdeča nit? Likovno kritiko za njeno razstavo je napisal akademski slikar Stojan Knežević, ki je med drugim dejal:

Kot rada potuje v oddaljene dežele, tako rada raziskuje različne slikarske sloge. Od akcijskega slikarstva prek realizma, ekspresivne figuralike in krajine, do bolj kontemplativnih oblik abstraktnega slikarstva. Na obeh straneh slikarskega ekvatorja v Romaninih delih vselej začutimo njeno osebnost ... Estetika Romaninih slik je zakoreninjena v modernizmu, vendar pa je njen neobremenjen pristop k vsebini značilno postmodernističen. Odprtja se je udeležilo veliko število ljubiteljev likovne umetnosti in prijateljev, ki Lahovo spremljajo tako na poklicni kot na slikarski poti. Glasbeno je doživetje obarvala harfistka Marina Ružič. Razstavljeni dela bodo na ogled do konca aprila.

Romana Lah je svojo dolgoletno željo po likovnem ustvarjanju začela uresničevati po letu 2002. S slikanjem se je spoznala preko prof. Račkija, Tajnikove, Stropnika in še nekaterih, v zadnjem obdobju pa sodeluje s prej omenjenim Kneževićem. Udeležuje se raznih delavnic in extempore, za svoja dela pa je prejela tudi certifikate in priznanja. Ob razstavi je izšel manjši katalog njenih del.

Foto: Oskar Sovinc

V njem nas ustvarjalka preko naslova Rdeča nit? sprašuje po konceptu svojega dosedanjega dela.

Milojka B. Komprej

Hoja skozi puščavo

Slovenski dnevi knjige so minili. Kot vsako leto. Nekatere so se dotaknili, mimo mnogih so šli neopaženo. Stojnice s knjigami so žal večinoma samevale, prireditve, branja, predstavitve, so bile slabo obiskane. Mogoče pa tudi ne. Se opravičujem če sem dobila takšen vtis, a ker sem bila sama enkrat v vlogi nastopajoče, drugič pa v vlogi organizatorja, nekoliko lažje sodim.

In tudi na Galerijskem večeru, edini prireditvi v čast knjigi v Šoštanju, sem marsikaj in marsikoga pogrešala. Pogrešala sem knjižničarje, prosvetne delavce, mladino, otroke, bralce in pisatelje, Šoštanjčane, upokojence. Kar veliko si upam, kajne! Takšna pričakovanja! Le kako si lahko drznem! Saj ne gre za to, koliko publike sedi v prostoru. Gre za to, koliko je publika iskrena. Tisti, ki so prišli, so bili zagotovo iskreni. Gre pa za odnos. Tako do tistih, ki prireditve pripravljamo, kot do tistih, ki prihajajo v goste in predvsem odnos do sebe. Gre za naš odnos do življenja, ne samo kulture v kraju, gre za odnos do soljudi, gre za vzgojo, zgled, prihodnost, ki si je brez kulture ne gre predstavljati.

Ne nazadnje, spoštovani, gre tudi za vaš denar. Česar se na Zavodu za kulturo globoko zavedamo, zato skušamo s čim manj sredstvi ponuditi čim več. V dobrobit vseh.

Foto: Dejan Tonkli

Pa je bilo v četrtek 21. aprila v galeriji prav malo ljudi. Pa smo skrbno izbrali program. Še posebej skrbno. V goste smo povabili dva priznana avtorja, umetnika, ki živita med Prago in Ljubljano. Andraž Polič, priznani

pesnik, član Društva slovenskih pisateljev, skladatelj, avtor mnogih tekstov, ki jih je tudi uglasbil in znano igralko Natašo Burger, ki je zaslovela v slovenskih filmih in na odskih deskah domačih gledališč in blesti na odrih velike Prage.

Nič hudega sem si rekla, ko sem skupaj s tistimi, ki so prišli neskončno uživala ob Natašini interpretaciji Andraževe poezije iz dveh pesniških zbirk Hoja in Voda puščave. Nič hudega, a škoda za tiste, ki tega niso doživeli. Zlitja dveh umetnikov v poklon umetnosti. Prečudovite energije, ki je vela iz obeh nastopajočih in pesmi, ki je igrala iz Andraževe kitare in dokaj

neznane saza. Profesionalno, kot da nastopata pred tisoč glavo publiko. Nič hudega, če je trud in veselje ob pripravi in izvedbi take prireditve zastoj, neopažen in celo omaloževan, saj kaj pa je to...? Pripraviti prireditev - je to sploh delo? Nič hudega si pravim, a ko sem se ozrla po praznih stolihih, po potici, ki smo jo pripravili v čast bližajočim praznikom in nenalitihi kozarcihi, je bil okus vseeno grenak. Mogoče pa samo svoje delo jemljem preveč osebno. Saj je samo »šiht«! In hvala Nataši in Andražu.

Milojka B. Komprej

Dvorana v Topolšici se je tresla od navdušenja

Turistično društvo Topolšica Podeželje vsako leto ob materinskem dnevu organizira prireditev v kulturni dvorani Topolšica za vse žene, mame, očke, stare starše, otroke in nasploh za vse. Letos pa so se odločili za prav poseben projekt, želijo na novo postaviti otroško igrišče v parku Topolšice, zato je bila letošnja prireditev ob materinskem dnevu dobrodelna. Z dobrodelno prireditvijo so si želeli ne le samo zbrati denar od vstopnic, ki so bile sorazmerno poceni, temveč tudi navdušiti ljudi, krajane Topolšice, za podporo projekta.

Prireditev je bila fascinanta, udeležilo se je veliko ljudi, v dvorani je bilo samo še nekaj prostih mest, vstopnic pa se je prodalo veliko več kot je sedežev. Veliko ljudi je denar prispevalo, čeprav se prireditve niso mogli udeležiti.

Prireditev je začel Orkester Roberta Goličnika, ki je z 12 frajtonaricami spravil dvorano na noge. Tudi otroci pevskega zbora Osnovne šole Topolšica pod vodstvom Mojce Šabec so se potrudili in pripravili kratek program za mamice. Prošnji za sodelovanje na dobrodelni prireditvi pa sta se odzvala tudi Plesna šola Spin, ki je nastopila kar s tremi plesnimi točkami, in Twirling klub Šoštanj. Vsi so bili veseli nastopa skupine Rok N Band, pa čeprav je zaradi majhnega odra lahko nastopil samo pevec Rok, ki je očaral predvsem ženske. Fanika German pa je bila ena izmed prvih, ki se je kar sama ponudila nastopati, zastopala je Univerzo za tretje življenjsko obdobje in odpela pesem ob spremljavi na kitaro. Največ skrbi pa so organizatorjem povzročile mlade Foxy Teens, za katere vse do zadnjega ni bilo znano, ali bodo nastopile ali ne, saj so se na poti do Topolšice izgubile. Vendar pa se je izplačalo počakati, saj so nastopile zadnje in naredile pravi show. Otroke, ki jih v dvorani ni manjkalo, so popolnoma obnorele, vsi otroci so prišli pred oder in začeli skupaj z njimi plesati in peti. Za povezovanje programa je skrbel Boštjan Oder, ki je vse spravil v smeh. Po končani prireditvi so vsem ženskam podarili vrtnice in prav tako moškim, saj bi brez njih ne bilo materinskega dneva.

Prireditev se je udeležil predsednik Krajevne skupnosti Topolšica Herman Pergovnik, ki je nad projektom zelo navdušen in je na koncu prireditve osebno čestital predsednici Turističnega društva Topolšica Podeželje Petri Lipičnik za uspešno izpeljano dobrodelno prireditev. Veliko vstopnic se je prodalo že v predprodaji, za kar so zaslužni člani društva, velika zahvala pa gre tudi osnovnošolki Pii Brusnjak, ki je vstopnice pridno prodajala tudi po domovih.

Zahvale za uspešno izpeljano dobrodelno prireditev poleg nastopajočim gredo tudi Bolnici Topolšica, ki je brezplačno odstopila dvorano, Robertu Goličniku, ki je posodil ozvočenje in celo prireditev skrbel za zvok, Vrtnarstvu Domen Potočnik, ki je dvorano obdal s cvetjem in Romani

Foto: arhiv

Foto: arhiv

Kolenc – Baloni Magic iz Florjana, ki je s svojimi baloni okrasila dvorano. Denarja pa niso zbirali samo s prodanimi vstopnicami, ampak so se na prošnjo za pomoč obrnili tudi na podjetja v Občini Šoštanj. Do sedaj se je nabralo toliko denarja, da so na prireditvi lahko otrokom zagotovili, da bo igrišče postavljeno še letos, in to do konca tega šolskega leta. Obetajo si tudi veliko prireditev Metuljev dan, ki jo bodo priredili ob otvoritvi igrišča. Predviden datum otvoritve je nedelja, 5. 6. 2011, in potrudili se bodo, da bodo za otroke organizirane delavnice, animacije in pester program, tako da bodo lahko prireditev Metuljev dan ponavljali iz leta v leto.

Petra Lipičnik

Izdelava cvetja iz krep papirja

V začetku pomladi v naravi ni na voljo veliko cvetja, ki bi ga lahko uporabili za krašenje snopov, ki jih nesemo v cerkev na cvetno nedeljo ter za krašenje miz ob velikonočnih praznikih. Zato se za krašenje lahko uporablja cvetje, ki ga iz krep papirja in drugih materialov znajo narediti spretnne roke večjih mojstric. To cvetje je narejeno tako večše, da lahko izgleda na pogled kot pravo, tako da bi človek lahko še pomislil, da bo še »čebelo privabil nanj. Da se bi znanje teh mojstric čim bolj prenašalo na mlade rodove, Kulturnica za obujanje te tradicije vsako leto nekaj dni pred cvetno nedeljo organizira druženje, kjer mlado in staro izdeluje papirnato cvetje in ob tem se prepevajo ljudske pesmi. Večletna tradicija je pokazala, da zaradi teh delavnic postaja izdelava cvetja iz krepa vedno bolj popularna ročnodelska dejavnost in da se vsako leto poleg stalnih obiskovalcev te delavnice udeležujejo tudi novi obrazi. Tako se zaenkrat v Gaberkah ni bati, da bi bila ta tradicija pozabljena.

A. Grudnik

Foto: A. Grudnik

Gaberke tekmujejo

Kulturnica Gaberke bo tudi letos sodelovala v projektu »MOJA DEŽELA LEPA IN GOSTOLJUBNA« in bo prijavila kraj Gaberke v ocenjevanje za najlepši kraj v kategoriji »ostali kraji«. Lansko leto je bil kraj Gaberke na medobčinski ravni na prvem mestu, v letošnjem letu pa si želimo, da bi dosegli vidno uvrstitev tudi na državnem nivoju, saj se že vrsto let skupaj s krajanji Gaberk trudimo za lep izgled kraja. Z namenom, da bo v letošnjem letu v Gaberkah čim več cvetja krasilo okna, balkone in okolico hiš, je Kulturnica vsakemu gospodinjstvu v kraju simbolično podarila eno lončnico okrasnega balkonskega cvetja. Ta zanimiv projekt Kulturnice so finančno podprli Občina Šoštanj, podjetje PUP in Kulturnica Gaberke. Podelitev lončnic je potekala v četrtek 21. aprila pri kozolcu Kulturnice in oglasilo se je veliko krajanov, ki so si lahko sami izbrali svojo lončnico, ki bo krasila njihov dom.

A. Grudnik

Foto: A. Grudnik

Petintrideset let Gledališča pod kozolcem s Charleyevo teto

Gledališče pod kozolcem iz Šmartnega ob Paki je svojo petintridesetletnico uspešnega dela zaokrožilo tako, kot se od gledališča pričakuje. S predstavo. Premierna uprizoritev in ponovitve so v sredini aprila napolnile dvorano Kulturnega doma v Šmartnem ob Paki, čestitke in vabila ostalih gledališčnikov pa obadatajo dodatna vabila in gostovanja.

Režiser Jože Krajnc in preizkušena ekipa šmarških gledališčnikov je s komedijo Brandona Thomasa Charleyeva teta zadela v polno. Vsebina igre se sicer zdi na prvi pogled našemu vsakdanu tuja in odmaknjena, a ravno v tem je čar tega dela. Že dejstvo, da je bila prva uprizoritev tete pred 120 leti, nakazuje, da gre za klasično odrsko besedilo, ki so si ga šmarški igralci zaslužili. Dobesedno, kajti 35 let življenja tega gledališča ves čas pogojuje predanost, trdo delo in pa medgeneracijsko sodelovanje. To je potrdila tudi tokratna uprizoritev. Iz dvorane smo lahko tako zaploskali ustanoviteljem gledališča kot tistim, ki so tokrat prvič okusili, kako spolzka so lahko odrska tla. Ampak so se izkazali, tako prvi kot drugi in zaslužene čestitke, ki so po prvi uprizoritvi kar deževale, so naletele na hvlačna ušesa.

O vsebini igre ne gre razpravljati, kajti vsebina je drugotnega pomena. Tudi o postavitvi na oder ne gre preveč izgubljeni besed, saj je režiser več svojega dela. Gotovo je bila zasedba vlog preiščena, kajti igralci so se odlično živeli v svoj lik in se poistovetili z njim. Za amatersko gledališče delo zagotovo ni bil lahek zalogaj in mirno lahko trdim, da so se ga lotili na pravem koncu, da je bil okus od začetka do konca enak. Vsi glavni akterji so odlično obvladovali naučeno, zagotovo je v vlogi tetke blestel odlični Urban Hrastnik, (njegova je bila tudi grafična zasnova in oblikovanje), a tako kot drugi se je seveda prav dobro zavedal dejstva, da je le ekipno delo pogoj za uspeh cele igre. Tako je igra funkcionirala od začetka do konca, z raznimi dodatki pa je bila v dinamiko igre vnešena prava mera domačnosti in sproščene humorja.

Foto: arhiv

Med staroste tega gledališča so se zapisali Mija Žerjav (Charleyeva teta), Ana Glamočak (spremljevalka), Lija Modrijan (sluga), Franc Rudnik (sluga), Mirko Žerjav (sluga) in najbrž še kdo, vsekakor in v prvi vrsti pa Bogomir Veras (prvi režiser), oče tega gledališča, kateremu so zbrani še posebno iskreno zaploskali. Poleg Hrastnika sta svoji vlogi odlično obvladala tudi ostala dva glavna akterja Tomaž Potočnik (Jack Chesney) in Pavel Fužir (Charley Wykeham).

Na odru so se zvrstili še Franc Fužir, Bojan Lukek, Jana Lukek, Lucija Fužir, Janja Kamenik, Zvonka Peršič, Robi Crnac, Žiga Deržek in Aljaž Lukek.

Kostumi so bili delo Mojce Praprotnik, sceno je izdelal Franc Rudnik, glasbeno opremo je prispeval Pavle Fužir, tehnična pomoč pa je bila v rokah Eda Povšeta in Braneta Kolška. S posrečeno ilustracijo Simone Slapšak pa nas s plakatom in vabil nagovarja Charleyeva teta.

Kot je zapisal režiser v spemnem besedilu: Šmarški kozolec bo s tako skrbjo za svoj danes in jutri zagotovo doživel še veliko okroglih jubilejev in to je vse, kar si ob tem želimo ...

Milajka B. Kompnej

Okrogla

Goličnikovih Prvih petnajst let, kot je imenoval koncert ob petnajstletnici delovanja orkestra, se je pričakovano dobro obrnilo. Koncert v Vinski Gori je trajal dobre tri ure, na odru pa so se zvrstili vsi obljubljeni gostje. Vsi in vsak po svoje zanimivi. Celotno dogajanje je povezovala rdeča nit, to so bili učenci Zasebnega glasbenega centra Roberta Goličnika in voditelj Franci Pobrežnik.

Robert Goličnik je svojo glasbeno pot začel kot učenec klavirske harmonike v glasbeni šoli ter nadaljeval z diatonično pri profesorju glasbe Miletu Trampušu in nato pri Robertu Zupanu z Vranskega. Z njim se je udeležil prvega tekmovanja za zlato harmoniko v Ljubecni, kjer je osvojil srebrno plaketo. Leta 1996 pa mu je uspelo osvojiti

Foto: arhiv

prestižni naslov absolutnega državnega prvaka Ljubečna 96, ki mu je odprl pot v svet glasbe.

Z glasbo se torej uspešno ukvarja že polnih petnajst let in preko Zasebnega glasbenega centra vzgaja ljubezen do glasbe mnogim svojim učencem. Leta niso ovira, ljubezen do narodnozabavne glasbe pa je med ljudmi v teh časih zelo razširjena.

Milajka B. Kompnej

Cvetni teden

Ob cvetni nedelji smo že enajsto leto v hotelu Terme prikazali izdelavo snopov in drugih v domu Zimzelen.

V domu so nas pričakali nasmejeni obrazi stanovalcev doma. Hitro smo poprijeli za ivo, mekano, pušpan, stanovalci pa so se nam pridružili pri izdelavi butar in njihovi krasitvi. Izpod pridnih rok so hitro prihajale butare in okrašene romale v roke stanovalcev, najlepše in največje pa so bile postavljene v avlo doma.

Sodelujoči na prikazu pa so bili Ivan Ostrovršnik, Dušan Krivec, Rudi Rožič, Robi Kugovnič, Tini Koželjnik, Drago Tamše, Milan Koren, Miran Goltnik, Štefka Ostrovršnik, Heda Cerkovnik, Silva Kugovnič, Anica Koren, Marija Ledinek, Milena Rožič, Lorenčič, Marija Goltnik, Danica Šumah in drugi.

Prikazali smo tudi izdelavo snopov (butar) in umetnih rož v avli hotela Terme Topolšica. Okoli nas se je zbralo lepo število hotelskih gostov, ki so z zanimanjem spremljali naše delo, nekaj pa se jih je tudi preizkusilo v tej spretnosti. Možje so hiteli z izdelavo butar, žene pa so jih krasile, nato pa so kot tople zemlje romale v roke gostov hotela. Kljub veliko parov pridnih rok in njihovim hitrim gibom jim ni uspelo izpolniti želja gostov. Za butare so gostje plačevali simbolične prispevke.

Najlepše butare so bile razstavljene v avli hotela.

Sodelujoči na prikazu pa so bili Ivan Ostrovršnik, Dušan Krivec, Rudi Rožič, Robi Kugovnič, Tini Koželjnik, Drago Tamše, Koželjnik Bernard, Krištof Koželjnik, Matija Kugovnič, Štefka Ostrovršnik, Heda Cerkovnik, Silva Kugovnič, Marija Ledinek, Milena Rožič, Antonija Klemenčič, Dragica

Foto: arhiv

Krivec, Nada Krivec, Štefka Vrčkovnik, Kaja Koželjnik, Špela Škruba in drugi.

Za popestritev večera sta poskrbeli Zora Živkovič s klaviaturami in Fanika German s kitaro.

Po končanem delu pa smo bili pogoščeni.

Ves potreben material za predstavitev: ivo, mekano, črevnico, trn, dren, pušpan, bršljan so poskrbeli Tini Koželjnik, Dušan Krivec in Rudi Rožič. V okviru večera je sodelovala tudi kmečka tržnica.

Krivec Dušan

Zajčki, pirhi in otroška ustvarjalnost

Petkovo popoldne, 15. aprila 2011, je za najmlajše ustvarjalce iz Raven pri Šoštanju že dišalo po praznikih. Mladinska organizacija Ravne je namreč pripravila velikonočne ustvarjalne delavnice za otroke, na katerih so mali »kreativci« izdelovali izdelke in uživali.

Ker so bili z organizacijo delavnic v božično-novoletnem času zelo zadovoljni tako organizatorji kot tudi otroci in njihovi starši, so se ravnski mladinci odločili, da spet organizirajo tovrstne delavnice. V Stari šoli v Ravnah so se dobili ob 16.30. Otroci so izbirali med štirimi delavnicami, nato so imeli odmor in čas za malico. Bomboni, napolitanke in kokice so še vedno stvar, s katero se otrokom prav vedno prikupi. Po malici in sladkanju so nadaljevali z novimi delavnicami. Otroci so izdelovali voščilnice, na katere so lepili zajčke, jajčke, kokoške in voščila ob prihajajočih praznikih. Izdelovali so tudi voščilnice s servietno tehniko. Navduševali so se nad zajčki s podstavki, v katere bodo lahko odložili pirhe, ki jih bodo barvali v naslednjih dneh. Iz filca so izrezovali avtomobile in rožice ter nanje napisali svoja imena. Izdelali so tudi rožice in krasili stiroporaste jajčke. Kadar je lepo, čas prehitro mine. Vsaj tako se je zdelo otrokom in animatorkam Tajdi, Jani, Nastji, Maji in Ani. Ob koncu delavnic so otroci dobili še sendviče. Ura je že kazala proti 19. in starši so začeli prihajati po svoje otroke. Otroci so hiteli k njim in zadovoljni pripovedovali, kaj vse so naredili.

Mladinska organizacija Ravne je z organizacijo delavnic zelo zadovoljna. Veseli so velikega odziva staršev in otrok, saj je delavnice obiskalo

več kot 25 otrok.

Organizatorke Jana, Tajda in Nastja se bodo še naprej trudile pripravljati ustvarjalne delavnice za najmlajše, saj so otroci vedno vidno navdušeni in vedno znova presenetijo s svojo kreativnostjo in domišljijo. »Če jim lahko s takšnimi malenkostmi polepšamo dan, bomo to počeli tudi v prihodnje.« In kaj sta povedala mala ustvarjalca Vid in Saša?

Vid, 5 let: "Na delavnicah je bilo fajn. Naredil sem voščilnico in zajčka. Najbolj zanimivo mi je bilo izdelovanje zajčka. Najprej smo obrisali model zajčka, ga izrezali, narisali oči in nos ter nalepili podstavek za jajčko. Delavnic se bom še udeležil."

Saša, 9 let: "Na delavnicah sem izdelala zajčka, voščilnice in jajčko. Za izdelavo jajčk smo potrebovali jajčke, prtiček in plastično palčko. Najprej smo dali jajčko na palčko. Potem pa smo prtiček dali na jajčko in prebarvali z lepilom. Obiskovala sem že novoletne ustvarjalne delavnice, ampak so mi bile te bolj všeč. Če še bodo kdaj, jih bom obiskala."

Nastja Stropnik Naveršnik

Rudarski oktet v Nemčiji

Rudarski oktet Velenje je med 30. marcem in 3. aprilom 2011 na povabilo West-Ost-Gesellschaft Esslingen obiskal pobrateno mesto Esslingen v Nemčiji. Na dveh koncertih, kjer so prepevali slovenskim zdomcem, so vzpostavili trdno vez ter prejeli pozdrave Slovincem v rodno domovino. V štiridnevem gostovanju so jih sprejeli predsednik društva West-Ost-Gesellschaft Esslingen Helmut Thienwiebeler nadžupan mesta dr. Markus Raab s člani občinskega sveta in sodelavci mestne občine.

V katedrali Munster St. Paul so z zahtevnim enournim programom s sakralnimi, slovenskimi narodnimi in črnskimi duhovnimi pesmimi poslušalce navdušili. Po koncertu so slovenskim zdomcem ob klepetu pred cerkvijo s slovensko pesmijo ponovno pričarali občutek domačnosti. V Breitwiesenschule in Hochdorfu so izvedli drugi koncert za zdomce, ki je potekal v bolj intimnem vzdušju. Vez s poslušalci je bila tako močna, da koncerta zlepa niso zaključili.

Rudarski oktet Premogovnik Velenje je bil ustanovljen pred več kot 30. leti

z namenom negovanja lepe slovenske pesmi, predvsem rudarske. Oktet je v tem obdobju obogatil in razširil svoj repertoar od stanovske, narodne in umetne, renesančne, čitalniške, romantične, domovinske, sodobne, slovenske in tuje pesmi do črnske duhovne, sakralne in nabožne, popevke in celo narodno-zabavne pesmi.

T.M.J.

Foto: Marija Lebar

Starine iz Šaleške doline

Strgúlo na ramo, pa gremo!

Dimnikarji so imeli nekaj uniformirano delovno obleko in orodje, ki so ga nosili na točno določenem mestu. V Šaleški dolini se jih spominjajo s plišastimi kapami na glavah. Nekačim je kapa služila kot »blagajna«; pod njo so pri delu na terenu hranili bankovce, ki so jih prejeli za plačilo. Še po drugi svetovni vojni pa so nekateri dimnikarji na Koroškem nosili polcilindre ali cilindre. Njihovo obliko je menda zahtevala narava dela: včasih ni bilo elektrike, zato so pogosto v temi hodili po podstrešjih. Visoko, trše pokrivalo naj bi blažilo udarce z glavo v tramove ipd.

Del značilne stare uniforme je bila jakna z visokim ovratnikom, ki je morala imeti žepe in čim več na gosto prišitih, svetlečih se gumbov iz medenine. Prepasana je bila s širokim vojaškim usnjenim pasom. Z njega je visela kratka, lepa verižica z dimnikarskimi ključi. Ti so bili tipizirani in različnih dimenzij. Odklepali so čistilna vratca dimnikov, ki so morala biti vedno zaklenjena. Odklenil jih je lahko samo dimnikar, ko je prišel čistit. Za pasom je dimnikar nosil še »portviš«, ročno omelo, s katerim je za saboj počistil umazanijo.

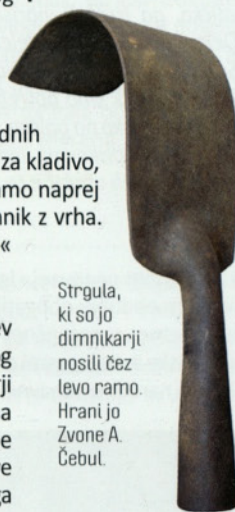
Dimnikarjeva obleka je bila vedno črne barve. V obdobju pred in med drugo svetovno vojno je bila iz »tajflshauta«, posebno močnega »hudičevega« blaga, ki je bilo ojačano z »bezécí«, našitki iz sivkastega jelenovega usnja na komolcih, kolenih, sedalu in ramenih. To uniformo je tisti čas izdeloval izključno krojač v avstrijskem Leobnu, kateremu je domači krojač po pošti poslal dimnikarjeve mere. Drugje se uniforme ni dalo dobiti. Pod njo je dimnikar nosil svoje perilo, ki se je normalno pralo, medtem ko se je uniforma bolj poredko. Takrat jo je bilo treba dobro namakati, večkrat pa so jo kar stepali na prostem in zračili. Uniforma je imela še kapuco, ki si jo je dimnikar poveznil čez glavo, ko je šel v dimnik, da mu saje niso padale za vrat.

Dimnikar je nekaj kot obutev nosil »šlape«, »pantófle«. Te usnjene natikače je lahko hitro sezul, če je moral pregledati kurilne naprave v čistih prostorih, npr. peč v spalnih prostorih. Na nogah je imel volnene nogavice, Šoštanjčani pa se spominjajo dimnikarskega mojstra Fuksa iz Metleč, ki je pozimi v snegu hodil naokrog v natikačih kar brez nogavic.

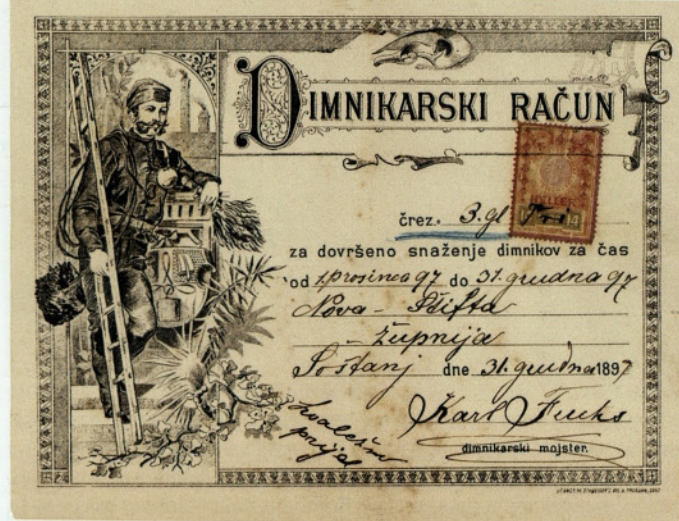
Na levi rami je dimnikar nosil železno »strgulo«, ki je bila nepogrešljiva in večnamenska. Z njo je ostrugal saje v črnih kuhinjah in prehodnih dimnikih. Strgula je služila tudi kot nadomestek za kladivo, npr. za odpiranje vratc. Dimnikarju je čez levo ramo naprej visela »kugla« z vrvjo, ki jo je spuščal skozi dimnik z vrha. Služila je za prebijanje sajastih oblog v »ruskih« dimnikih večstanovanjskih hiš.

Na desni rami je imel dimnikar leseno lestev in »štoser«, prebojno omelo na dolgi, v krog zviti kovinski vrvi. Lestve so nosili dimnikarji predvsem po mestih, medtem ko so jim jih na podeželju posodili pri vsakih hiši posebej, če se je bilo treba povzpeti do strehe. Dimnikarske lestve so bile lično narejene, kratke, ozke in iz trdega lesa, vendar čim lažje.

Na desni rami čez prsa je na levem boku dimnikar nosil še posebno usnjeno torbo. V njej je imel dimnikarsko knjigo s seznamom strank (lastnikov s hišnimi številkami). Za vsako stranko je na posebni strani vodil evidenco obiskov, seznam kurilnih naprav, vrsto storitev in zneske, ki jih je zaračunal posameznikom. Stranke so z lastnoročnim podpisom potrdile dimnikarjeve vpise. Poleg knjige je dimnikar v torbi nosil še obrazce za račune in pisalo.

Strgula, ki so jo dimnikarji nosili čez levo ramo. Hranil jo Zvone A. Čebul.

Dimnikarska računa šoštanjskih dimnikarskih mojstrov Karla Fuksa iz leta 1897 in Bruna Fuksa iz leta 1933. Računa sta izpisana na vnaprej natisnjenih obrazcih v slovenskem jeziku. V izvorniku ju hrani zbiratelj starin Zvone A. Čebul.

V levi roki je dimnikar držal »štangl« – paličasto omelo in »čimprek« – cevno omelo. Slednje je služilo za čiščenje dimnih cevi, s paličastim iz konjske žime pa je dimnikar čistil štedilnike. Vsemu skupaj so rekli »šporhet cajt«, orodje za štedilnik.

Zlasti pred drugo svetovno vojno so dimnikarji pod levo pazduho nosili majhno brezovo metlico za čiščenje dimnice in pezalnih dimnikov. Metlica je bila narejena na poseben način in iz posebne breze. Včasih jo je moral znati narediti vsak dimnikar, kot je to veljalo tudi za drugo njegovo orodje.

Še po drugi svetovni vojni so na večjih novoletnih zabavah dimnikarji množici zaželeli srečo v novem letu. Dimnikar je ljudem delil brezove vejice iz metlice, ki so si jih ljudje za srečo hranili v denarnice. V zameno so dajali prostovoljne prispevke za kulturne namene. Na prvi dan v novem letu naj bi dimnikar že ob petih zjutraj prišel k premožnejšim družinam voščiti novo leto, kar naj bi prinašalo srečo. V zahvalo je dobil precej denarja. Takšna je bila navada v Rušah pri Mariboru.

V Šaleški dolini pa se nekateri še dobro spominjajo, da je okrog novega leta dimnikar prinesel s seboj dimnikarski koledar, ki je bil obvezen pri vsaki hiši. V zameno so mu na podeželju dali par klobas, ki jih je spravil v torbo, meščani pa so mu dajali denar. Dimnikar je lahko koledar prinesel le še v februarju, kasneje ne več.

Zlasti na podeželju so bili dimnikarji zdoma po več dni. Po hribih so večinoma pešačili od kmetije do kmetije, nekateri so se vozili s kolesi, kasneje tudi z motorji. Prespali so kar na prostem ali pa v hlevu. Večinoma so hodili posamično ali največ dva, kadar je imel mojster s sabo vajenca.

Dimnikarji v Velenju leta 1975. Na levi Roman Potočnik. Fotografijo hrani Karla Potočnik.

Dimnikarski mojster Fuks je pokrival veliko območje mesta Šoštanj in okoliških krajev, Šmartno ob Paki in del Savinjske do Logarske doline. Bil je zasebnik in je izhajal iz stare dimnikarske družine iz Metleč. Stari Fuks, prav tako dimnikarski mojster, je bil menda izjemen telovadec in glasbenik, ki naj bi v Šoštanju prvi igral džez na klavir. Pri Fuksu se je izučil tudi Roman Potočnik, ki opravljal dimnikarske storitve po drugi svetovni vojni. Povsod so ga imeli radi, ker je bil vedno dobre volje. Duhoviteža se ljudje spominjajo, da je »prišel v hišo vedno s tumhajtom«. Nekoč se je pod šoštanjskim gradom skrtil v grmovje. Delavci, ki so navsezgodaj šli mimo na delo v tovarno, so se njegovega rezgetanja tako prestrašili, da so zbežali. Z rezgetanjem in oponašanjem konjskega topota v veži je prestrašil tudi marsikatero gospodinjjo.

Še danes velja, da se je treba prijeti za gumb, če kje vidiš dimnikarja. To naj bi prinašalo srečo. Dimnikar pa je včasih komu rekel: »Vrti ga, vrti tk dolgo, da bo stran padu.«

Pripovedovali so: Dušan Kukovec, Mojca in Zvone Čebul, Aca Poles, Karla Potočnik. Zbrano v aprilu 2011.

Špela Poles

Velikonočno žegnanje jedil po domovih

Včasih je v Belih Vodah po stari navadi župnik delil velikonočni blagoslov po domovih, da s samotnih hribovskih kmetij ni bilo treba nositi daleč v cerkev težkih jerbasov. Te široke pletene košare z ročajji, posebej namenjene za velikonočni žegen, so imele premer tudi čez pol metra in so – polne velikonočnih dobrot – lahko tehtale po petnajst kilogramov. Ženske so jih nosile na glavah.

Velikonočno žegnanje jedil pri Ojstršku v Belih Vodah okrog leta 1954. Na fotografiji so takratni belovoški župnik Križan, domačinke z velikonočnim žegnom in otroci. Izvirnik hrani Fanika Petkovnik (po domače Rebršák).

Na velikonočno soboto je bil najprej zjutraj v cerkvi sv. Andreja blagoslov ognja in vode. Potem se je župnik s spremstvom odpravil k nekaterim večjim in vnaprej določenim belovoškim kmetijam: najprej k Počivalniku v Gornem koncu Belih Vod, nato k Senovršniku, Rebršáku, od tam v Visočki vrh k Ojstršku in Bačovniku ter v Spodni konec k Razpodovniku. Zadnje blagoslavljanje jedil je bilo zvečer v župnijski cerkvi. Župnik Križan je večino poti h kmetijam prepešal, na konju je jezdil le po strmem kolovozu proti Počivalniku. Spremljali so ga štirje ministranti. Nosili so »aktovke« in vanje zbirali darove. Kasneje, v času službovanja župnika Faleža, ki se je od hiše do hiše vozil z avtom, se je žegnalo tudi pri Luku.

Jedila so žegnali v hiši. Miza je bila pogrnjena s prazničnim prtom. Nanjo so postavili razpelo, dve sveči, blagoslovljeno vodo in sredi mize poln jerbas, ki je pripadal domači hiši. »Miza je zgledala ko oltar,« se spominjajo. Svoje jerbase so prinesli tudi sosedje. Postavili so jih na klop okrog mize ali na tla, ponekod pa na peč. Ko je župnik prispel, je najprej pozdravil, si nadel

štolo in začel obred blagoslavljanja jedil, ki je enak današnjemu v cerkvi. Nato je pokramljal s prisotnimi, ki so med obredom stali ali sedeli pri peči. Župniku so domači postregli s čajem in vinom, ministranti so dobili malinovec. Ker je bil post, so jih le skromno pogostili, s seboj pa so jim dali klobase, nekaj denarja in druge darove.

V tednu po postu je župnik povabil ministrante na pojedino. Pogostil jih je s »prisluženimi« klobasami, skupaj so prešteli denar in župnik ga je razdelil med ministrante. Navado velikonočnega žegnanja jedil po domovih so v Belih Vodah opustili v sedemdesetih letih 20. stoletja.

Star jerbas za žegen, ki je še posebej umetelno izdelan, ker ima obod dve različni plasti prepleta. Premer: 46 cm. Hranijo ga pri Lenku (po domače Podgošnik) v Belih Vodah.

Pripovedovala sta Andrej Lenko in Fanika Petkovnik. Zbrano v aprilu 2011.

Špela Poles

Iz prejšnjega stoletja

Zbrala in zapisala: Špela Poles

Ob petkih že mora bit snop naret

Že nekdanj je veljalo, da na cvetno nedeljo vsakdo iz cerkve prinese domov nekaj žeganega: snop, pušpanovo ali danes vse bolj priljubljeno oljčno vejico. Včasih je vsaka hiša morala imeti svoj snop. Če je bilo več otrok, so vsakemu naredili svojega. Snope v Šaleški dolini delajo moški, ženske pa jih okrasijo. Na kmetijah imajo zasajene nekatere rastline samo zato, da imejo prave »sestavine« za izdelavo snopov.

V šoštanjskem delu Šaleške doline izdelujejo cvetnonedeljske snope že od nekdanj na dva načina. V Zavodnjah in Belih Vodah v snop povežejo na vrhu ozelenjene šibe; enako kot na Koroškem, od koder se vpliv zaradi neposredne bližine in nekdanje večje povezanosti kaže še v marsičem drugem. »Včas so že tk delali, pa še dans.« V ostalih šoštanjkih krajih (npr. v Gabrkah, Ravnah, Topolšici, Florjanu) in v mestu Šoštanj pa šibe najprej povsem ogolijo in jih odrežejo pod vrhom, da na njih ne ostane nobenega zelenja. Povežejo jih v sveženj, zimzeleno rastlinje pa zatikajo za prečne poveze pod vrhom snopa.

Izdelovanje snopa v Belih Vodah pri Podgošniku na »koroški« način, kjer pustijo šibe proti vrhu ozelenjene.

Izdelovanje snopa v Gabrkah pri Korenu. Liste in stranske poganjke šib odstranijo. Šibe odrežejo pod vrhom. V zgornje poveze snopa zatikajo pušpan in bršljan.

Po posameznih krajih se snopi poleg načina izdelave malenkostno razlikujejo še v uporabi vrst lesa in rastlinja. V Belih Vodah in Gabrkah v sveženj povežejo ivo, lesko in črevnico (čremso). Za povez uporabijo na pol precepljeno, včasih ostrugano mékovo šibo (mékovno, mekano –

vrsto ive), pod katero skrijejo kovinsko žico, ki šibe trdneje drži povezane v snop. V Florjanu in Topolšici povežejo šibe tudi z zelenim trnom. V Zavodnjah za snop uporabljajo samo ivo oz. zeleno in rumeno vrbo. V Gabrkah črevnico, ki jo je čedalje težje najti, nadomeščajo z lesko, medtem ko v Florjanu še pomnijo, da včasih leskove šibe v snopu ni smelo biti. V Belih Vodah pojasnjujejo, da v snopu ni mesta za vrbo, ker se je nanjo obesil Juda lškarijot, ki je Jezusa izdal. Po ljudski razlagi iva ni vrba, ampak so »šibe, ki jih je treba vsaditi in rastejo ob potokih«, vrba pa je drevo.

V Topolšici je snop sestavljen iz sedmih vrst lesa: črevnica je za blagoslov živine, iva za blagoslov vseh rasti, mekana za blagoslov pšeničnih polj, trn za blagoslov pri delu, pušpan in bršljan kot zimzelena rastlinja predstavljata vero skozi vse leto, ter dren, ki je »najtrši les« in bi naj takšna bila tudi vera.

Snopom iz vseh krajev na šoštanjskem območju je skupno, da imajo na vrhu v sredi drenovo vejo, ki včasih že cveti. Predstavlja križ. Na osrednjo

vejo so nekdanj nataknilo jabolko ali pomarančo. Stranski drenovi vejici so zakrivali navzgor in ju zapčili v pomarančo na mestu, kjer ga je osrednja veja prebodla. Tako so oblikovali »srček«. Pomaranče so dajali v snope le premožnejši, ki so si jih lahko privoščili. Po žeganju so se otroci »mlatili« s snopi in poskušali z njih sklatiti pomaranče. Drug drugemu so tudi poskušali ukrasti »panklce«, pisane papirnate trakove, s katerimi je bil okrašen vrh snopa. Če si komu vzel trakove, je bila to žalitev.

Na cvetno nedeljo v Šoštanju v tridesetih letih 20. stoletja. Zvone Čebul in njegov starejši brat Danilo držita vsak svoj snop, ki ima pri vrhu iz drenove veje oblikovano srce. Fotografijo hrani Zvone A. Čebul.

V snope povezujejo enoletne šibe, »frišnce«. Povsod velja, da povezov ne sme biti »na pare« (parno število), v Gabrkah med njimi ne sme biti več kot trideset centimetrov. V Zavodnjah in Belih Vodah se še spominjajo, da so v petdesetih letih prejšnjega stoletja fantje pred cerkvijo pazili, da kdo ni imel sodega števila povezov. Odvečnega so mu prerezali z nožičem ali pa so porezali kar vse, da je snop razpadel.

Klepaček, zložljiv sadjarski nož, s katerim si pomagajo pri izdelavi snopov. Je vsestransko uporaben, v žepu so ga nosili tudi starejši otroci.

Včasih so v Florjanu za krašenje snopa uprabljali samo bršljan (s plodovi ali brez), danes pa povsod poleg njega v snope zatikajo še pušpan, ki »da snopu maso«. V Zavodnjah so nekdanj dodali tudi brinje. Zelenje snopa

okrasijo s pisanimi papirnatimi trakovi in papirnatimi rožami, ki jih izdelajo domače ženske. Pravijo, da mora biti snop narejen do petka. Nekateri ga naredijo tudi v soboto, nikoli pa prej, ker zelenje hitro oveni.

Snopi iz šoštarijskega območja: levo snop – palica (izdelal jo je J. Lihteneker iz Topolšice), kakršne so si napravili predvsem starejši, da so se pri hoji opirali nanje. Zgornje veje so na obe strani zakrivljene navzdol. Na sredini: snop na »koroški« način (izdelal ga je I. Knez, Zavodnje) in desno snop, značilen za zahodni del Šaleške doline (izdelala sta ga F. Koren in F. Šteharnek).

Nekdaj so se »skušali«, kdo bo imel višji in čim bolj okrašen snop, vendar pravijo, da to z »vero nima nič.« Večja kmetija naj bi imela večji snop. Ti so običajno merili do dva, tudi tri metre, odvisno od tega, kako velike šibe zrastejo. Za majhne otroke delajo majhne snope. – Tekmovali so tudi kraji med seboj. Še po drugi svetovni vojni so čim večje snope iz vseh okoliških krajev prinesli v danes porušeno šmihelsko cerkev. Prislonili so jih k zvoniku; na sredino največjega (običajno je bil to družmirski), potem pa na vsako stran manjše. Ti snopi so bili veliki tudi do deset metrov, zato so morali veje »štukati«, kar pa se ni smelo videti. Velike, težke snope je moralo nositi več fantov. V cerkev so jih nesli v ležečem položaju, pogosto pa so jih pustili kar zunaj. Da se veliki snopi niso prevrnili, so izdelali še posebne lesene podpornike (kot pri banderu).

V Belih Vodah in Zavodnjah je blagoslov snopov pred cerkvijo. Nato gredo verniki v procesiji okrog cerkve, nazadnje pa nesejo snope v cerkev k maši. V Gabrkah blagoslovi župnik snope v cerkvi pred mašo. Ko žegnan snop prinesejo domov, ga po stari navadi za dva dni obesijo na sadno drevo (hruška, češnja, jabolana). To drevo oz. vrsta tisto leto dobro rodi. Na drevo obešen snop menda tudi varuje okolico. Potem ga spravijo na podstrešje. Žegnan les iz snopa poleti, če se začne oblačiti, vržejo na ogenj proti hudi uri. Na veliko soboto se popoldan ali zvečer pokropi z žegnano vodo in pokadili po hiši, s čimer blagoslovijo dom. Nekaj časa ostane v prostorih prijeten vonj po lesu.

Žegnan snop obesijo na sadno drevo, da bi tisto leto dobro obrodilo.

Ko so po veliki noči začeli orati, so v prvo brazdo dali šibo blagoslovljenega lesa iz snopa, da bi njiva bolje obrodila. Ko v Belih Vodah fantje pobirajo jajca, pri vsaki hiši naredijo tri ali štiri križe iz žeganega lesa. V vsakega vrežejo toliko zarez, kolikor jajc dobijo pri hiši. Mora jih biti liho število. V Zavodnjah fantom na florjanovo na mizo pripravijo jajca in šibe iz snopa, iz katerih naredi vsak fant križec: »kolker je pobov, tolk križcev mora bit«. S tem križcem eden od fantov podkuri v peči. Tudi v Gabrkah fantje na florjanovo iz žeganih šib delajo križce, medtem ko v Florjanu te navade ne poznajo. Križce zatikajo ali pribijejo nad vhodna vrata hiše in gospodarskih poslopj, da vanje ne bi udarila strela.

V Belih Vodah in Gabrkah na križev teden v četrtek v vsak vogal njive zataknejo križec, narejen iz snopa, za dobro letino in proti hudi uri: najprej pokadijo po njivi z žeganim lesom, pokropijo z blagoslovljeno vodo in zmolijo rožni venec. Ponekod zataknejo v njivo en križec in ta običajno ostane do naslednjega leta, ko ga nadomestijo z novim. V Florjanu so pokropili in pokadili po hiši in okrog »cimprova« pred božičem, za novo leto in za svete tri kralje.

Pripovedovali so: Andrej in Štefka Lenko, Franc Koren, Franc Šteharnek, Silvo Mežnar, Berta in Franc Oblak, Cilka in Ivan Knez, Dušan Krivec, Drago Tamše, Jože Lihteneker, Mojca in Zvone Čebul. Zbrano in fotografirano v aprilu 2011.

Zapisani (v) glasbi

KVINTET HEY

Kvintet Hey je mlad ansambel, ki prihaja iz Skornega pri Šoštanju. Pet fantov in eno dekle igrajo odlično narodnozabavno glasbo, s katero se ponašajo tudi že na nemško govorečem področju. V bližnji prihodnosti bodo izdali svojo prvo zgoščenko. Pogovarjala sem se z basistom Danijem Skornškom.

Od kod prihaja kvintet Hey in kdaj ste začeli z delovanjem?

Kvintet Hey prihaja iz Skornega pri Šoštanju. Štirje člani smo domačini, dva člana pa sta doma v Javorju nad Črno na Koroškem. Smo mlada skupina, ki se še uveljavlja na glasbeni sceni. Sprva smo vsak posebej igrali pri različnih zasedbah, leta 2008 pa smo se odločili za skupno delovanje in ustanovili kvintet. Našega prvega kitarista Damjana Hrena je leta 2009 zamenjal kitarist Matevž Mikek. Ime kvinteta je nastalo na eni izmed vaj. Hoteli smo kratko, zveneče ime in odločili smo se za Hey!

Kdo sestavlja ansambel in kakšne zadolžitve imate v ansamblu?

Ansambel sestavlja šest članov. Vodja ansambla je klarinetist Rado Kompan, ki poleg vodenja ansambla skrbi tudi za ozvočenje. Njegov brat Alojz Kompan igra trobento in je nepogrešljiv član, se pravi »deklica za vse«. To pa ni edina sorodstvena vez. Dani Skornšek je v ansamblu basist, poleg igranja pa skrbi še za medijsko podobo ansambla. Njegova sestra Nataša Skornšek v ansamblu poje in povezuje program na nastopih. Kitarist Matevž Mikek nas obvešča, da ne pozabimo priti na vaje. Da pa je na igranjih in v ansamblu dobro vzdušje, za smeh in dobro voljo poskrbi harmonikar Mitja Skornšek.

Kje vse nastopate, se udeležujete tudi festivalov?

Nastopamo po Sloveniji, vsepovsod, kamor nas povabijo. Večino igramo v tujini, na nemško govorečem področju. Do sedaj smo se udeležili samo enega festivala, to je festival Graška Gora poje je igra leta 2009 in prejeli zlatega pastirčka.

Koliko lastnih skladb imate? Je na vidiku že prva zgoščenka? Kdo so pisci vaših besedil in skladb?

V mesecu maju bomo izdali svojo prvo zgoščenko, na kateri bo 15 skladb. Avtor večine skladb je Uroš Supovec, ki je obenem naš mentor in strokovni vodja ansambla. Napisal nam je tudi aranžmaje za skladbe, ki smo jih napisali člani sami. Eno izmed skladb nam je napisal tudi Damir Tkavc, član Alpskega kvinteta. Avtorici besedil sta Irena Supovec in Vera

Šolinc. Zgoščenko bomo izdali tudi za nemško govoreče področje. Na tej zgoščenki bo tudi skladba, ki smo jo posvetili gospodu Petru Bonettiju, ki je vodja »fan cluba« prijatelji iz Slovenije in Švice. 19. junija pripravljamo promocijski koncert z gosti v Vinski Gori, kjer bomo predstavili našo prvo zgoščenko.

S čim se ukvarjate v prostem času?

Tistega malo prostega časa, ki nam ga ostane po službi in šoli, namenimo druženju s prijatelji, rekreaciji in seveda tudi lenarjenju.

Imate kakšnega vzornika v Sloveniji? Čigave skladbe najraje igrate?

Za domačo glasbo sta naša glavna vzornika Alpski kvintet in Ansambel bratov Avsenik, igramo pa seveda tudi skladbe drugih izvajalcev. Pomemben na nastopih je predvsem zabavni del repertoarja. Igramo skladbe različnih izvajalcev, tako slovenskih kot tujih.

Kakšni so načrti in želje za prihodnost? Morda kakšen festival letos?

V prihodnosti si želimo čim več dobrih nastopov z obsežnim narodnim in zabavnim programom. Predvsem pa je naš cilj izvajati čim kvalitetnejšo in dobro glasbo. Letos se ne bomo udeležili nobenega festivala, ker bomo vso energijo vložili v snemanje in izdajo naše prve zgoščenke.

Kaj menite o povezavi narodnozabavne glasbe z rockom? Bi se odločili za kaj takega?

Dobro je, da se različne glasbene zvrsti med seboj povezujejo, vendar nad narodnozabavnim rockom nismo najbolj navdušeni. Menimo, naj rock ostane rock, narodnozabavna glasba pa se bolj povezuje s kakšno drugo glasbeno zvrstjo.

Kvintetu Hey želim najboljšo promocijo prve zgoščenke in še naprej takoakovostno delo.

Melita Hudej

Domiselne poslikave

Za vse, ki niste vedeli ali pa niste upali vprašati! Ustvarjalne delavnice so vsak torek v prostorih Občine Šoštanj v mali sejni sobi. Tu se lahko tiste in tisti, ki imate veselje, čas in ročne spretnosti, pridružite ustvarjalkam, ki se lotevajo različnih tem in predvsem poslikav. Ob velikonočnem času so pridno barvale jajčka in skoraj neverjetno je bilo opazovati, kako domiselno so jih pobarvale. Če se ne bi prepričala na lastne oči, ne bi mogla verjeti, da lahko izpod rok mentorice Darje Huš in ostalih udeleženk nastanejo tako izvirne poslikave. Tehniki se pravi marmoriranje, za ta namen se uporabljajo posebne oljne barve.

Krožek ustvarjalne delavnice deluje preko Univerze za III. življenjsko obdobje in kot kaže, so se v njem našle mnoge pridne Šoštanjčanke. In še vabilo. V dneh od 25. do 29. maja se bodo predstavile v Mestni galeriji Šoštanj, odprtje pa je 25. ob 19. uri. Prijazno vabljeni.

MBK

Foto: MBK

Clarissa Pinkola Estés

Ženske, ki tečejo z volkovi

Že nekaj časa počasi in z užitkom prebiram knjigo z naslovom Ženske, ki tečejo z volkovi. Delo sicer ni novost, tako da ga najbrž že veliko bralk in bralcev pozna...menim da je delo svojevrstno in izjemno zanimivo branje – če želimo, ga lahko vzamemo kot pomoč pri prebujanju v pomlad....

Knjiga *Ženske, ki tečejo z volkovi* na novo osvetljuje medosebne odnose, podobo o sebi in različne oblike odvisnosti. Prebuja spomine na druge kraje, čase in načine bivanja, pogloblja in razprostira zgodbe in mite. **Clarissa Pinkola Estés** začne z zgodbo o La Lobi, volčji ženski, ki zbira kosti in zapoje pesem nad njimi, da oživijo in se odenejo v meso, nato pa popelje skozi devetnajst pravljič, vitaminov za dušo, kot jim reče, v katerih tke vezi z Divjo žensko. Kajti prav Divja ženska v Sinjebgradu prišepne mladi ženi, kako naj se reši pred morilskim možem, v Modri Vasilisi je jaga baba, ki ve, da preveč znanja prezgodaj škoduje, v Okostnjakinji obudi ljubezen moškega, v La Mariposi je stara Indijanka, ki pozna moč telesa, v mitu o Perzefoni je Demetra in Baubo, boginja plodnosti in trebušnega smeha, v Brezroki deklici kraljica mati. Divji raček je pravljičica o iskanju pripadnosti, Medved mlade lune govori o jezi kot učiteljici ter o potrpežljivosti, vztrajnosti in odpuščanju, La Llorona o pretočnosti ustvarjalnih tokov, Tjulnjica o maski, ki jo nosimo, in nujni občasni samoti, Rdeči čevaljci o upornosti, Deklica z vžgalicami o sestradani duši, Zlatolaska o mračnih skrivnostih. Razlaga pravljič in mitov vsebuje zemljevid vseh pasti, znanih in nepričakovanih, ki jih ženska srečuje med vračanjem k instinktivnemu jazu v dom Divje ženske, pa tudi poziv, naj se sooči s tistim, česar se najbolj boji, s svojo močjo.

Znotraj vsake ženske se skriva naravno in divje bitje, opremljeno z instinkti, intuicijo in brezčasno vednostjo. Clarissa Pinkola Estés jo imenuje Divja ženska in dokazuje, da jo je mogoče in nujno priklicati in oživiti. Utira pot skozi številne plasti zavesti do notranjih glasov, ki šepčejo v kostnem mozgu, in vabi v kraljestvo duha, ki zdravi, prebuja, izziva in povezuje.

Starka, Ona, ki ve, je v nas. Bohoti se v najgloblji duši-psihi žensk, v starodavnem in vitalnem divjem sebstvu. Njen dom je tisti kraj v času, kjer se srečata duh žensk in duh volka – kraj, kjer se pomešata um in instinkti, kjer globoko življenje ženske utrjuje njeno posvetno življenje. Točka je, kjer se poljubita Jaz in Ti, kraj, kjer ženske v duhu tečejo z volkovi.

Ta starka stoji med svetovoma racionalnosti in mita. Členek je, na katerem se obračata. Ta pokrajina med svetovoma je tisto nerazložljivo mesto, ki ga vsi prepoznamo, ko ga doživimo, toda če skušamo določiti njegove nianse, zbledijo in spreminjajo obliko, razen ko se zatečemo k pesništvu, h glasbi, k plesu ali zgodbi.

Po neki teoriji naj bi v tej skrivnostni psihični deželi koreninil telesni imunski sistem, pa tudi mistične in vse arhetipske podobe in močne želje, vključno z našo lakoto po Bogu, s hrepenenjem po misterijih, pa tudi vsi sveti in posvetni instinkti. Nekateri menijo, da so tu tudi zapisi človeštva, korenina svetlobe, spirala teme. Ni praznina, bolj je prostor Bitij megle, kjer stvari so in obenem še niso, kjer so sence snovne, kjer je snov zelo fina.

Nekaj o tej pokrajini je gotovo, stara je ... starejša od morij. Brez starosti je, večna. To plast, ki seva iz instinktivne psihe, oskrbuje arhetip Divje ženske. Čeprav si v naših sanjah in ustvarjalnih izkustvih lahko nadene mnoge preobleke, ne sodi v plast matere, device ali srednice in ni notranji otrok. Ni kraljica, ni amazonka, ni ljubimka ali vidka. Je, kar je. Imenujte jo La Que Sabe, Njo, ki ve, imenujte jo Divja ženska, imenujte jo La Loba, kličite jo z njenimi vzvišenimi ali prostaškimi imeni, kličite jo z njenimi novejšimi ali starodavnimi imeni, ostaja natančno tisto, kar je...

...Vsaka ženska ima možen dostop do Río Abajo Río, te reke pod reko. Doseže jo lahko z globoko meditacijo, s plesom, pisanjem, slikanjem, z molitvijo, s petjem, z bobnanjem, aktivnim duševnim upodabljanjem ali z dejavnostjo, ki zahteva močno spremenjeno zavest. V ta svet med svetovi lahko prispe s hrepenenjem in z iskanjem nečesa, kar lahko vidi le s koticom očesa. Tja prispe z globoko ustvarjalno umetnostjo, z namerno osamo, s posvečanjem kateri od umetnosti. In celo s temi izpopolnjenimi praksami nam večino tistega, kar se dogaja v tem nepopisljivem svetu, ostaja za zmeraj skrivnost, saj krši fizikalne in racionalne zakone, kakršne poznamo.

Dr. Clarissa Pinkola Estés je večkrat nagrajena pesnica, diplomirana jungovska analitičarka in cantadora (varuhinja starih zgodb) v latinskem izročilu. Petindvajset let je bila zasebna psihoterapevtka, poleg tega je vodila Center C. G. Junga v Koloradu. Njena knjiga *Ženske, ki tečejo z volkovi*, kompendij dvajsetih pravljič, pospremljenih z razlago in s psihološkimi napotki za notranje življenje, je bila pozdravljena kot klasično in ključno delo o instinktivni naravi žensk. Dr. Estés vodi rastočo Fundacijo Guadalupe, humanitarno organizacijo, med katere poslanstvi je oddajanje hrabilnih zgodb – po kratkovalovnem radiu – v različne nesrečne kraje po vsem svetu. Je avtorica devetih zbirk zvočnih posnetkov, ki vsebujejo zgodbe ter psihoanalitične razlage.

Maja Rezman Huremović

Na sončni strani alp

Za metulji na potep

V torek, 19. aprila 2011, je bila v Topolšici otvoritev razstave fotografij metuljev, ki je potekala v okviru projekta Tematska pot »Za metulji na potep«, ki je speljana v Topolšici. Pot je pripravil Inštitut za ekološke raziskave ERICo, d. o. o., Velenje v sodelovanju z Naravnim zdraviliščem Topolšica, Turističnim društvom Topolšica in Turističnim društvom Topolšica – Podeželje ter ob finančni pomoči Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Metuljeva pot je pravzaprav tematska pot z naslovom »Za metulji na potep«, ki je opremljena z informativnimi tablamami, smerokazi, dvema svetlobnima vabama in metuljem vsečnimi rastlinami.

Ob zaključku postavite vseh tabel in svetlobnih vab ter zasaditvi trajnic so člani TD Topolšica organizirali pohod po krajši krožni poti te izdelane tematske poti. Na poti so si udeleženci ogledali informativne table, ob prihodu na Lom pa je že padel mrak in obiskovalci so lahko preverili delovanje svetlobne vabe. Na pohod je bil povabljen tudi entomolog Stanislav Gomboc, ki je s sedmimi svetlobnimi piramidami napravil pravo atrakcijo in prikaz načina evidentiranja nočnih vrst metuljev.

Za metulji se lahko podate na potep po treh različno dolgih poteh – najkrajša je dolga 5,6 km, najdaljša pa 12,6 km. Začetek vseh treh poti je pri Naravnem zdravilišču Topolšica.

Na torkovi otvoritvi razstave fotografij metuljev v PV Centru starejših Zimzelen je projekt na kratko predstavila vodja dr. Nataša Kopušar. Zbrane je nagovoril tudi vodja oddelka okoljskih in ekoloških raziskave podjetja ERICo doc. dr. Boštjan Pokorny, pozdravil pa jih je tudi župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru RS Darko Menih, ki je med drugim poudaril, da bodo ljudje ob metuljevi poti lahko poleg metuljev občudovali tudi čudovito naravo v Topolšici in okolici z razgledom na celotno Šaleško dolino. Župan je še poudaril, da v naravi nepravilnosti ni. Tiste, ki nastanejo, jih povzroči človek, zato je toliko bolj pomembno, da znamo ceniti okolje in naravo, v kateri živimo.

Ob otvoritvi razstave fotografij metuljev, ki so jo pripravili v PV Centru Zimzelen, so predstavili tudi čudovite izdelke (vsi povezani z metulji), ki so jih v delavnicah izdelali otroci Podružnične šole v Topolšici v sodelovanju z stanovalci Centra Zimzelen pod animatorstvom raziskovalk ERICa. Ustvarili in izdelali so nekaj zanimivih izdelkov na temo metuljev in s tem poskrbeli za prijetno simbiozo med mladimi in starimi.

Foto: arhiv

Foto: arhiv

Prav o tem je v svojem govoru spregovoril tudi župan in poslanec, ki je dejal, da je metuljeva pot odlična priložnost medgeneracijskega povezovanja, saj se lahko po njej po svežem zraku sprehajajo prav vse generacije.

Tjaša Rehar

Pol milijona cvetov vabi na ogled Mozirskega gaja

Običajno se sezona v parku cvetja Mozirskem gaju prične konec aprila, letošnje lepo vreme pa je omogočilo ogled nešteti cvetov in drugih lepot ob Savinji že kak teden prej. Seveda pa glavni obiskovalcev pričakujejo prav v aprilskih in prvomajskih praznikih. Čeprav je gaj lep in zanimiv skozi vse leto, vrstijo pa se tudi posamezne večje prireditve, kot je razstava v avgustu, ko praznujejo obletnico ustanovitve gaja – letos že triintrideseto. Zanimivo je tudi jeseni, ko na ogled postavijo številne buče. Hkrati s temi dogodki pred vhomom v park pripravijo še sejme in zabavišni park za otroke, tako bo tudi v letošnji prvomajskih praznikih.

Zanimivost parka pa ni le cvetje; že več let je mogoče videti poseben tulipan, ki so ga Nizozemski vzgojitelji poimenovali po Mozirskem gaju, in ga je mogoče videti le tukaj. Razen tega rumenorožnatega lepote je na ogled okoli 500.000 cvetočih čebulnic. Seveda pa pozornost zbujejo tudi različne skulpture iz šibja in naravnih materialov, etnološka zbirka, stalne razstave in stara stavbna dediščina, pa tudi častitljiva domača in eksotična drevesa.

Če obiskovalec pozorno prisluhne, pa mu obisk popestri petje številnih ptic, ki domujejo v parku. Da jim preskrbijo primerne razmere, člani Ekološko

hortikulturnega društva Mozirski gaj, ki s parkom upravljajo, sodelujejo tudi z Društvom ljubiteljev ptic Kalin Mozirje. Člani tega društva, ki prihajajo iz celotne Zgornje Savinjske, nekaj pa jih je tudi iz Šaleškega konca, skrbijo za gnezdilnice in krmilnice za prosto živeče ptice.

Foto: Marija Lebar
Urejene gredice vabijo na ogled.

V parku imajo svojo društveno kočo, ob njej pa voljere za udomačene oziroma sobne ptice, ki prav tako vso sezono lepšajo ambient v parku cvetja. Prav pred začetkom sezone so se člani društva Kalin zbrali na delovni akciji in očistili svoje prostore, okolico in voljere, ki so jih v nekaj preteklih letih dodobra obnovili. V voljere, to so zamreženi prostori za ptice, so že namestili tudi svoje ljubljence.

Na vprašanje, če za ptice, ki so bile čez zimo v skrbni negi njihovih članov, zunanje temperature niso prenizke, podpredsednik društva Ferdo Remic pravi, da pticam ne škodi toliko mrz, kot preprih. Sedanje vreme je po njegovih besedah kar pravišnje za prenos ptic na prosto. Ko bo po poletju spet zavladal v parku jesenski mir in bodo temperature padle, pa bodo lastniki in skrbniki ptice spet prezimili pri sebi doma.

Marija Lebar

Foto: Marija Lebar
Tudi ptice v voljerah lepšajo gaj.

Foto: Marija Lebar
Cvetje nudi hrano tudi čebelar.

Norvežani podpirajo lokalni razvoj

V sredo, 13. aprila, je bila v Solčavi otvoritev večnamenskega središča Rinka, ki je bilo zgrajeno in opremljeno s pomočjo sredstev Norveškega finančnega mehanizma. Z dejavnostmi v novem objektu želijo oživiti svoje občinsko središče in podpreti lokalni gospodarski razvoj.

»Stara – nova Rinka«

Projekt »Stara – nova Rinka« predstavlja obnovo opuščene hotela Rinka, ki je kljub ugodni lokaciji ob glavni turistični cesti v središču kraja Solčava sameval že od svojega zaprtja v letu 1990. V želji po pozitivni spremembi ga je občina v letu 2007 odkupila in skupaj z lokalnimi akterji pripravila idejni projekt za nove dejavnosti. Namen projekta je bil oživitveni vasi Solčava z izgradnjo novega večnamenskega objekta Rinka, ki bo služil druženju različnih generacij domačinov in obiskovalcev, izobraževanju, spodbujanju k razvoju podjetništva ter trženju naravnih virov in dediščine Solčavskega. Zaradi slabega stanja stavbe so objekt najprej porušili in na njegovem mestu zgradili sodobno stavbo, v katero so v veliki meri vključeni tudi lokalni gradbeni materiali (solčavski gorski les, kamen). Objekt je energetsko varčno zasnovan, uporablja lesno biomaso in je priključen na čistilno napravo. V kletnih prostorih je info središče za obiskovalce in domačine: info točka, na zanimiv način urejena razstava o naravi in življenju na Solčavskem ter manjša dvorana za predavanja, delavnice, multimedijske predstavitve Solčavskega. V pritličju je gostinsko-prodajni prostor, kjer je poleg ponudbe pijač in domačih prigrizkov tudi prodaja domačih živilskih izdelkov in izdelkov domače obrti, priročna knjižnica z literaturo o Solčavskem ter otroški kotichek z igrali iz lesa in polstene ovčje volne. Prostor prvega nadstropja predstavljajo podeželski razvojni inkubator z možnostjo koriščenja skupnih prostorov in opreme za administracijo (telecenter) ter klubski in arhivski prostori za solčavska društva. V mansardi stavbe so občinski prostori, ki se bodo oddali v najem. V novi Rinki bo tako prostor za lokalne organizacije in prebivalce z idejo in željo po podjetniškem ali umetniškem ustvarjanju ter prispevanju k razvoju Solčavskega. Z objektom bo upravljal Zavod za turizem in trajnostni razvoj Solčavskega, ki je bil aktivno vključen že v faze zasnove in opremljanja notranjih prostorov. Vrednost celotne naložbe je znašala 1.055.000 €, od tega predstavljata največji del 674.319 € sofinanciranje Norveškega finančnega mehanizma in 380.681 € sredstev proračuna Občine Solčava in drugih virov – program Teritorialnega sodelovanja Slovenija/Avstrija; Evropskega sklada za regionalni razvoj, Operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov; Zavod RS za varstvo narave in podjetje BSH Nazarje.

Foto: Tormo Jeseničnik
Večnamensko središče Rinka je bilo zgrajeno s pomočjo sredstev Norveškega finančnega mehanizma. Ta sredstva je dosedaj koristilo devet slovenskih občin.

Norveški finančni mehanizem

Norveški finančni mehanizem je skupaj s Finančnim mehanizmom EGP ukrep pomoči državam Evropske unije, med njimi seveda tudi Slovenije. Ustanovile so ga Islandija, Lihtenštajn in Norveška, ki sicer niso članice EU, so pa članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP) in »koristniki« notranjega trga s t. i. »štirimi svobodami« – prost pretok blaga, storitev, kapitala in oseb. Oba mehanizma sta namenjena podpori socialne in ekonomske kohezije znotraj razširjenega EGP, prednostna področja so: varstvo okolja, podnebne spremembe in obnovljiva energija, zajemanje in shranjevanje ogljikovega dioksida, inovacije za zeleno industrijo, raziskave in štipendije, varstvo kulturne dediščine, civilna družba, spodbujanje dostojnega dela in tristranskega dialoga, pravosodje in notranje zadeve ter človekov in socialni razvoj. V okviru njihovih programov se sofinancirajo tri oblike pomoči, ki so individualni projekti različnih prijaviteljev (občine, zavodi, podjetja), imajo še poseben sklad za nevladne in neprofitne organizacije ter slovenski študentski sklad za sodelovanje in izmenjave študentov ter strokovnjakov. Finančni program za obdobje 2004–2009 so že zaključili, trenutno se pripravljajo na novo finančno perspektivo 2009–2014, po kateri bodo prvi razpisi donatorjev objavljeni v začetku leta 2012. Slovenija bo v novem obdobju v okviru Norveškega finančnega mehanizma upravičena do 14,4 milijona evrov pomoči, celotna donacija skupaj s Finančnim mehanizmom EGP pa bo znašala 26,9 milijonov evrov.

(Endogeni) lokalni razvoj

Projekt Rinka je primer za endogeni lokalni razvoj, kateremu se z vidika razvoja podeželja pripisuje vse večji pomen. Pri tej usmeritvi temelji razvoj na lokalnem razvojnem potencialu, na aktivni vlogi lokalnih partnerjev pri načrtovanju in izvedbi politike razvoja. Kjer se ta usmeritev razvije v taki meri, da lokalni akterji opredelijo potrebe in prednostne naloge, oblikujejo razvojne načrte in projekte lokalne skupnosti, lahko govorimo o »pristupu od spodaj navzgor«. Ko se lokalni potenciali povežejo v partnerstva, ki v idealnih razmerah vključujejo vse sektorje gospodarstva, so postavljeni pogoji za uresničevanje t. i. teritorialne politike, ki je oblikovana glede na specifične potrebe in zahteve »teritorija«. Ali povedano drugače: oprimo se na lastne vire in načrtujemo razvoj, ki si ga želimo in zmremo.

Martina Pečnik Herlah

Foto: Tormo Jeseničnik
Domači izdelki na pokušino.

Potopis

Tam. Tam daleč stran. – nadaljevanje

Mojca Andrejc

Lusaka, Ndola, nacionalni park South Luangwa, Viktorijini slapovi

Niso bili samo otroci tisti, ki so v prvih dveh tednih bivanja v Zambiji odtisnili pomemben pečat v naša srca. Že takoj ob prihodu na letališče nas je pričakala naša 'sis' (sestra) Agnes. Spoznali smo jo že kar nekaj let nazaj, ko je s patrom Miho obiskala Slovenijo. Občutki dobrodošlosti, ustrežljivosti in naklonjenosti, ki smo jih bile deležne ob našem prihodu v Zambijo, so bili neizmerni. Na poti z letališča proti hiški naše sestre v Lusaki (glavno mesto Zambije) se mi je pospešeno pretakala kri po žilah. Pisana oblačila, ki jim tradicionalno pravijo 'čitenge', tržnice, blatne ceste s toliko luknjami, da se jim ne moreš izogniti, in radovedne oči, ki pogledujejo proti nenavadno belim obrazom v avtu. Bila je Afrika, čutila sem jo v vsakem delčku svojega telesa. In bila je Afrika, kot sem si jo želela. Temperamentna, odštekana in drugačna od tega, kar sem poznala. Ob vstopu v hišo smo bile deležne toplih objemov, ki so nam že takoj prvi trenutek dali vedeti, da nas imajo radi, da nam bodo stali ob strani, da nam bodo pomagali in dali vse od sebe, da se bomo počutile dobro. Dali so nam vedeti, da smo družina. Najstarejša sestra v hiši je pokleknila na tla ter nas povabila k večerji, kot to zahteva tradicija. Prinesli so vrč vode in vedro ter umili roke najprej najstarejši in vse do najmlajše, ki so

ji roke umili nazadnje. Sledila je zahvala. Sklenili so roke in se zahvalili za vso hrano, ki so je deležni, in zahvalili so se za nas, za obisk iz daljnih krajev, ki so ga bili iz srca veseli. In prvič nas je čisto zares prevzel močan občutek hvaležnosti. V grlu se je nagrmadil čmok, po telesu so se začeli premikati mravljinici. Nepredstavljivo je bilo za naš svet, da nas ljudje, ki nas skoraj ne poznajo, sprejmejo s tako toplino in predanostjo. Tega nismo poznale, takih občutkov še pred tem nismo doživele. In ko so nas nekaj dni kasneje pri sestri od Agnes v Ndoli prosili, naj se me zahvalimo pred obedom, je bilo za naša čustva to preveč. Od te močne hvaležnosti, ki smo jo čutile do njih, od visokega spoštovanja, ki smo ga do njih gojile, so se nam po licu ena za drugo spustile solze. Ko smo samo pomislile, kaj vse so nam dali, kako so skrbeli za nas, kako so nas imeli radi, smo se od vse te čustvene energije komaj spravile k sebi in se zahvalile za vse, kar smo bile deležne. In odpri so posode s hrano. Najpomembnejši in najbolj poln je bil krožnik z gosto belo polento. Na drugih je bila blitvi podobna zelenjavna omaka, nekaj koščkov ribe ter lepljiva omaka z arašidi. Pribora pri jedi niso uporabljali. Polenta je bila tako gosta, da si jo odtrgal ter v rokah naredil kroglico in jo pomočil v omako. Šele nekaj tednov kasneje smo se zavedale, kako pestrih obrokov smo bile v tem času deležne. Večina družin, pri katerih smo bivale kasneje, je za vse obroke dnevno uživala zgolj polento v zelo omejenih količinah. Velikokrat so nas vprašali, če imamo te vrste polento tudi pri nas. Šokirani zaradi odgovora so ugotovili, da bi bilo posledično za njih skoraj nemogoče živeti v Sloveniji, kajti ta polenta je osnova za njihovo preživetje. Če poješ malo te polente za zajtrk, so nam povedali, nisi lačen cel dan. Poizkušale smo in poizkušale, a za naše evropske želodčke samo s poletno za zajtrk dneva nismo uspele preživeti. In ko smo jih vprašale, kaj bi jedli, če bi imeli na izbiri meso oz. katero koli hrano ali polento, so se brez izjeme odločili za

polento. Močno je prisotna v njihovi tradiciji in tudi sedanje generacije se zavedajo njenega pomena za preživetje afriških ljudi. —

V času, ko smo bivale v sirotišnici v mestu Ndola, je za naše dobro počutje in aktivno preživljanje prostega časa skrbela sestra od Agnes, ki že vrsto let dela s patrom Miho Drevenškom. Ime ji je Mable. Tudi tukaj so nas sprejeli z navdušenjem in občudovanjem ter nam dali vse, kar so imeli. Hišo, hrano, pijačo in najpomembnejše – spoštovanje, skrb, zaupanje, naklonjenost in ljubezen. Dali so nam sebe. In brez kakršnih koli zadržkov smo tudi me pustile del nas pri njih. Skupaj smo preživljali vse trenutke, ko nismo bile pri »naših« majhnih črnih navihančkih v sirotišnici. Poleg skupnih večerij, obiska frančiškanskega središča Mission Press, v katerem uspešno deluje pater Miha z vsemi zaposlenimi, smo pogledali zavetišče šimpanzov, šli obiskat zambijsko družino v majhno vasico. Povabili so nas tudi na »kitchen party« - zabavo, ki jo organizirajo nekaj dni pred poroko, katere glavni namen je sprejemanje daril, ki jih povablenci prinesejo še ne poročenemu paru. Eden izmed izletov nas je pripeljal tudi do jezera Kashiba. Navdušenje in otroška razigranost sta nas napolnili, ko smo izvedele, da se bomo do jezera peljali s poltovornjakom. Veter je histerično drvel skozi lase in premetaval rute, brisače in odeje, ko smo se zlekneli na prikolici poltovornjaka predajali okolici, ki je drvela mimo nas in nas z navdušenjem opozarjala nase. Mimo nas so bežale podobe lesenih stojnic, kjer so prodajali ponošene čevlje, majhne banane, okusni avokado, sladki mango, posušene ličinke in ribe. Med poskakovanjem avtomobila, ki se je vsaj približno poskušal izogibati obsežnim luknjam v blatni cesti, smo opazovali majhne slamnate kolibe, ob njih pa nasmejane in navdušene domačine, ki so nam mahali v pozdrav. Bili so daleč, njihovih obrazov se ni dalo razpoznati. Razpoznala pa sem občutke, ki so me

prevzemali ob njihovih povabilih, naj se ustavimo in jih obiščemo. Bili so občutki sreče in globokega spoštovanja do njih, ki so stali pod žgočim soncem, bos, z raztrganimi oblačili, brez vode in elektrike, in so z iskrenim navdušenjem želeli v svoj skromen, a tako čaroben dom povabiti popolne tujce.

Po dveh tednih, napolnjenih s skoraj prekomerno dozo sreče, veselja in navdušenja nad ljudmi, s katerimi smo sklenili pristna prijateljstva, je nastopil čas za občutke žalosti ob objemih slovesa. Z Mirjam in Tadejo smo se podale na pot proti enemu izmed najbolj znanih zambijskih nacionalnih parkov oziroma safarijev, South Luangwa National Park. A niti v sanjah si nismo predstavljale, kaj vse bomo na tej poti doživele. Namesto obljubljenih devet ur smo jih za vožnjo do safarija potrebovale 43! Ko smo po devetih urah naredili postanek na prvi tretjini poti, smo se zavedle, da ne bo šlo tako, kot smo pričakovale. Pozno ponoči smo prispeli do mesta, kjer naj bi prestopile na drug avtobus, a potrebno je bilo počakati do naslednjega dne. Nekoliko utrujene po celodnevni vožnji smo se zjutraj optimistično odpravile do avtobusne postaje v mestu Chipata. Po nekajminutnem pogajanju za ceno so nas prodajalci prepričali, naj hitro kupimo karte, saj nas avtobus že čaka. Nahrbtnike smo zavihtele na t.i. avtobus, za katerega bi bil še izraz kombi pretirano velikodušen. Poiskale smo sedeže in čakale na odhod. In čakale smo eno uro. In čakale smo dve uri. Ob prijetnem kramljanju z domačini, ki jih je med drugim zanimalo, koliko stane, če kupiš avtobus v naši državi, se nam sicer ni slabo godilo, smo pa kljub temu nekajkrat preverile, koliko je ura. Po treh urah smo se iz kombija prestavile v senco zraven njega. Nato smo šle še na tržnico, ponovno kramljale s šoferji in po šestih urah je končno zabrnal motor. Ampak, ni bil še čas za odhod. Še je bilo

potrebno počakati nekaj potnikov. Ko so nas naložili po principu sardelic v konzervi, je bilo potrebno počakati le še toliko, da so lahko popravili vrata kombija, ki se niso hotela zapreti. In ko smo si nekako oddahnile, so se dogodivščine šele začele. Prvi postanek po nekaj minutah. Šofer je skočil po nekaj potrebščin v trgovino. Ponovno speljemo in se spet ustavimo. Pobrat je bilo potrebno potnika. Izgovorov za stanke ni in ni bilo konca. Počena guma, goreča hiša v vasi, odlaganja vsakega potnika posebej v njegovo vasico do njegove hiše. Da ne omenim, da smo vsakič pri speljevanju potrebovali pomočnike iz vasice, da so porinili kombi. Ko pa smo se dejansko začeli premikati, pa si nisem mogla pomagati, da si ne bi močno želela, da bi bili pri miru. Luknjasta peščena cesta in razmajan kup železja, v katerem so nas prevažali, sta bila popolna kombinacija za rekordno visoko poskakovanje na sedežih. Sprva se je nad udarci v strop pritoževala glava, kmalu pa se je zaradi intenzivnega premetavanja začel pritoževati tudi želodec. Po sedmih urah (namesto obljubljenih dveh) pa smo prispeli v kamp blizu nacionalnega parka. A presenečenje, ki nas je čakalo ob prihodu, nam je dalo jasno vedeti, da je bila pot vredna vseh naporov. Da bi nas potolažili, so nam prišli voščiti dobrodošlico najprej sloni, ki so se prosto gibali komaj nekaj metrov stran od nas – odpravljali so se na večerni obhod, nato pa še žirafi, ki sta radovedno pogledovali, kdo je prišel na obisk. Kmalu smo ugotovile, da je sicer res, da kampiramo izven območja nacionalnega parka, vendar ne park ne kamp nista bila ograjena. Že prvo noč so nas opozorili, da ne smemo imeti v šotoru nobene hrane, saj lahko privabi slone. Čeprav smo bile prepričane, da gre za pretirane preventivne ukrepe, smo varnostnika ubogale. Zaspale smo kot ubite. A ne za dolgo. Iz trdnega spanca me je zbudila Tadeja, ki je vznemirjeno šepetala: »Slončki so. Slončki so čisto zraven našega šotora!« Sprva sem se v želji po spanju že skoraj obrnila in zaspala nazaj, ko se mi je posvetilo. Sloni? Zraven našega majhnega krhkega šotora?

»Koliko jih pa je?« vprašam nezaupljivo. »Kakšni štirje,« mi odgovori. Če sem si samo predstavljala sliko velikih afriških slonov tik ob našem šotoru, me je spreletel srh. Nisem upala pogledati iz šotora. Ko smo se po posvetovanju odločile, da ne bi bila slaba ideja, če bi se odpravile iz šotora, smo zagledale nepozaben prizor. Mama slončica in mladiček sta stala ob našem šotoru in jedla iz drevesa. Za njima pa so bili še preostali člani družine. Precej vznemirjene smo se ponovno prepustile spancu, ko so nas še enkrat obiskali. Tokrat so s sabo na obisk pripeljali tudi prijateljico žirafu. Ne da bi se na obisk najavili, razumljivo. Šele po drugem obisku smo ugotovile, da jih je verjetno k nam privabil vonj po jabolkih, ki so bile skrite v našem šotoru.

Še zadnji postanek v Zambiji je bil namenjen enemu izmed največjih naravnih čudes sveta. Občudovanja vredna 1708 metrov dolga vodna zavesa predstavlja čare Viktorijinih slapov. Kopanje v naravnih bazenčkih tik pred padcem vode v globino in opazovanje domačinov, ki uživajo v čofotanju in druženju v tem posebnem naravnem okolju, nas je prepričalo. Prav tako pa tudi samo mesto Livingstone, ki je v neposredni bližini slapov. Preživljale smo čas z domačini, preizkušale sladkosti mangov, avokadov in raziskovale temperamentnost tržnice, ki nas je s pestro ponudbo hrane, železja, plastike, obutve in oblačil prepričala o svoji nenavadnosti. Vznemirljivo je poklepetati z ženičkami, ki prodajajo sadeže, ki so za nas popolnoma neznani. In smešno je spremljati njihove radovedne poglede, ko čakajo na odgovor, ali nam bo ta odštekani sadež všeč ali ne. Bil pa je tudi čas, da ugotovimo, kako iz Zambije v Namibijo. Po vztrajnem poizvedovanju pri domačinih smo ugotovile, da se bomo na dvajseturno pot podale z avtobusom.

Težko nam je bilo, ko smo zapuščale Zambijo. Predvsem si nismo znale predstavljati, da bi nas lahko Namibija bolj navdušila. Bilo nas je strah, da ne bomo več videli afriških vasic s kolibami, ki so nam tako zelo prirasle k srcu, da ne bomo srečevale tako prijaznih in nam naklonjenih domačinov, da bo v Namibiji veliko turistov. S prihodom v Windhoek, ki je glavno mesto Namibije, smo mislile, da se bodo naši strahovi uresničili. Skozi okno avtobusa smo lahko opazovale stolpnice, steklene stavbe, nakupovalne centre, hotele. Mesto je bilo čisto, brez smeti, ob glavni cesti so bili nasadi palm. Verjetno se zdi težko predstavljivo, da se nekdo pritožuje nad čistočo in urejenostjo mesta. Naj nakratko razložim. Če bi si želela spoznavati urejena mesta, s številnimi stolpnicami, ljudmi, ki v kravatah in oblekah drvijo mimo mene, izjemno raznovrstno ponudbo

vseh mogočih in nemogočih izdelkov na vsakem koraku, se ne bi odpravila v Afriko. Potovala bi po Evropi ali ZDA. Afrika, ki je v meni predstavljala idejo o nečem, česar ne poznam, kar me bo šokiralo, spremenilo moj pogled na svet, moje vrednote, želje in prepričanja, pa je bila nasprotje vsega, kar v našem svetu obstaja. Nisem želela Afrike, ki si na vse pretege prizadeva biti evropska, mogoče ravno zato, ker se mi zdi, da se današnji »razviti« svet veliko bolj odmika od mojega ideala, kot pa da se mu približuje. In zavedam se tudi, da je meni, ki sem v tem drugačnem in meni zanimivem svetu zgolj na obisku, precej enostavno sanjati in filozofirati o »pristni« Afriki. Živeti tam, se vsakodnevno spopadati s pomanjkanjem vode, hrane, oblačil, denarja, služb, možnosti izobraževanja, pa je njihova realnost.

Kvazi civilna iniciativa

V sredini aprila se je iztekla javna obravnava državnega prostorskega načrta (dalje v tekstu DPN), ki ima zveneč delovni naslov: **III. razvojna os**. V resnici gre zgolj za približek nove avtoceste iz Savinjske doline na Koroško skozi Šaleško dolino. O kakšnih drugih elementih razvojne osi, bodisi intelektualnih bodisi tehnološko-tehničnih, zaenkrat nismo od nikogar slišali še ničesar. Še enkrat prihaja k nam razvoj zgolj s težko gradbeno mehanizacijo.

Cesta bi naj samo po vzhodnih obronkih Gaberk, vsega skupaj okoli štiristo metrov, segla v Občino Šoštanj. Zato se šoštanjska politika ni kaj preveč naprezala od tistega hipa dalje, ko je bilo jasno, da trasa ne bo tekla čez Ravne, Metleče in Skorno. Tako se ta del lahko uvrsti pod rubriko »samo da ni na mojem dvorišču«. To dejstvo je posledica velenjske trme, ki si želi hitro cesto čim bližje Velenja. Z njo bi delno rešili sramoto velenjskih urbanistov tako, da bi zdaj na državne stroške ločili tranzit od mestnega prometa, za kar Velenje nikoli ni hotelo vložiti ne dinarjev ne tolarjev ne evrov. A pustimo to in se lotimo tistega, kar želimo povedati. To je misel ali dve o javni obravnavi III. razvojne osi v šoštanjski občini in še dve tri o civilnih iniciativah.

Šoštanjski primer javne obravnave je zgled, kako se v sodobni družbi informacijskih tehnologij lahko izognemo informiranju občanov o temah, ki so pomembnejše kot »praznik žetve in kruha« ali »kravje dirke«. Vsako društvo bolje plakatira in oglašča svoje veselice na vseh mogočih medijih ter drevoredih kot finančno dobro podložena oblast. »Vabilo« na javno razpravo o avtocesti je bilo omejeno na uradno naznanilo pristojnih organov. Kakšnih drugih vabil ne od občine ne od krajevne skupnosti ni bilo opaziti. Javna obravnava v Šoštanju je bila zastavljena kot »generalka« z omejenim časom pred »gala predstavo« v Velenju. Najbrž tudi zato, da se mojstri projektanti ne bi slučajno dvakrat vozili iz prestolnice v naše rovtve. Prizorišče je bilo v (pre)majhni občinski sejni sobi.

Jasno, da nikomur niti na kraj pameti ni padla izvedba javne obravnave v edini krajevni skupnosti, ki se je trasa dotika. Bilo pa bi zelo upravičeno, a ne zaradi trase. Vseh Gaberčanov, ki bi jih za ta primer lahko zbrali v daleč naokoli znanem gasilskem domu, se bolj kot trasa tiče čas gradnje hitre ceste skozi Velunjski graben in tunela na Koroško. Gaberčanom bi morali korektno predstaviti ta del zgodbe, ko bi se naj nekoč v neznani bodočnosti kakšnih pet let valile nepregledne kolone težkih tovornjakov z jalovino na poti iz Velunje v Družmirje, mimo gostilne, vrtca, trgovine, gasilskega doma in kopice hiš ob cesti. Če bi se takšna obravnava zgodila v Gaberkah, potem svet KS Gaberke ne bi pošiljal v Ljubljano priliznjene dopisa, s katerim v veliki želji po napredku vaški »šerifi« obljubljajo, da bodo Gaberčani z veseljem poleg prahu »požrli« tudi »sanacijo dovoznih in odvoznih poti z gradbišč«, kot so zapisali in kot razumejo »tvorno sodelovanje pri projektu.« Da bi kdo od njih iskreno pomislil na interese neposredno prizadetih Gaberčanov iz Velunjskega grabna, ki so v manjšini, je v polju znanstvene fantastike.

Kot rečeno, se je po dveh urah omejene javne obravnave v Šoštanju ves navijaški »cirkus ZA cestok«, na čeli z novopečeno civilno iniciativo ZA 3. razvojno os, preselil iz šoštanjske dvoranice v velenjsko kino dvorano Hotela Paka. Mimogrede, časovna omejitev javne obravnave v Šoštanju je postopkovna napaka v »javni razgrnitvi DPN« in tako točka več za presojo zakonitosti morebitne vladne uredbe o tem DPN.

Javno razpravo v Velenju lahko cinično parafraziramo v misel, ki jo je po slovenjegraški obravnavi za Radio Slovenija zastavila vodja javnih obravnav Barbara Radovan.

Na javne razprave prihaja peščica nasprotnikov projektu, a »zunaj« ostaja velika večina, prešteta v tisočih, ki se s takšno cesto očitno strinja, zato ni razloga, da bi projekt zaradi oporekanja manjšine spreminjali ali celo ustavljali!

Tako so jalove obljube o ponovnem preučevanju že preučene na koncu klepeta v Velenju izzvenele zgolj kot »blažev žegen« na resne in tehtne pripombe navzočih.

Da bi bila mera cinizma zvrhana, se je v Velenju »v živo« predstavila še čisto sveža civilna iniciativa ZA 3. razvojno os. Ta je, kot paradoks, ustanovljena v splošnem protestu proti možnosti, da je v naši državi možno izrehati civilne iniciative! Po uvodnem pojasnilu so povedali, da sicer niso »proti« ničemer, ampak so samo »za« hitro cesto iz Šentruperta do Velenja ter naprej skozi osrčje Škal v Velunjski graben in skozi dva tunela v Slovenj Gradec, pa naj stane državo, kolikor hoče. Samo ta in edino ta smer da je prava in za Velenje edina sprejemljiva. Vse drugo je drobiž in »kolateralna škoda«, kar za Šaleško dolino itak ni nič novega. Škale so se tako na žrtveniku velenjskega »napredka« znašle že drugič v dobrega pol stoletja. Tako pač je na tem »puklastem svetu«, bi rekli stari ljudje in napredka ni dovoljeno ustavljati, bi pribil še kakšen »staroselec«.

A vseeno se na tem mestu malo ustavimo ob skrajni manipulaciji, ki sta si jo privoščila prvi mož velenjske politike, Srečko Meh in njegova varovanka, direktorica občinske uprave Mestne občine Velenje in sočasna direktorica podjetja Rosio PUP Saubermacher Andreja Katič.

Na prvi pogled seveda ne more biti nič spornega, če državljanica in državljan izrazita *civilno iniciativo* na način, ki jo predvideva že ustava RS. Napisala sta peticijo in pričela zbirati pod njo podpise somišljenikov. Spornost tega početja Katičeve in Meha bo jasna iz sledeče predpostavke: zamislite si, da bi predsednik Vlade RS Borut Pahor in direktorica kabineta predsednika Vlade napisala peticijo, da je zelo nujno sprejeti proračun RS in potem bi šla šefica kabineta s kamero do predsednika države ter parlamenta po izjavo in nato še k finančnemu ministru in šefu gospodarske zbornice, po izjave podpore. Vse to z »obrazcem podpore« bi nato objavila na internetu. Seveda bi se vesoljna Evropa krohotala. Kaj pa drugega!

Nikomur pa ni do smeha, ko enako reč počneta velenjski podžupan in direktorica velenjske občinske uprave: napišeta peticijo za hitro cesto in zbirata pod njo podpise. Ne bom razvijal naprej različnih predpostavk, kdo in zakaj se pod takšno peticijo mora podpisati – ker so ti podpisi seveda prostovoljni ...

Bolj zanimivi so bili spremljajoči komentarji avtorja peticije na javni obravnavi DPN, ko je precej nedvoumno problematiziral način, da lahko vsak posameznik, ki ima pol ure časa, »ustanovi civilno iniciativo«, kot nekaj slabega. Škodljivega. Kar bi bilo treba prepovedati ali vsaj urediti z zakonom in sankcionirati, če bi kdo takšne zapovedi kršil.

Tako dobimo žalosten vpogled v nerazumevanje demokratičnih postopkov pri človeku, ki se ga oblast prime premočno in se je siromak nikakor ne more več otresti. Očitno ga pričnejo boleče motiti drugačna stališča in nasprotovanja do te mere, da je pripravljen pohoditi temeljne človekove pravice, ki jih (hvala bogu, zaenkrat) ustava (še) omogoča.

Prav radoveden sem, kašen status bo Katič-Mehova »civilna iniciativa« dobila v pripombah na javno razgrnitev DPN III. razvojne osi? Bodo državni organi nasedli tej manipulaciji s pozicije politične moči ali pa bodo prepoznali »pobudo« za takšno, kakršna dejansko je: zgolj ponovljeno **uradno stališče** uradne lokalne politike, ki v projektu »hitre ceste« vidi edino rešitev za zavoženo urejanje velenjskega prostora na splošno in še posebej, kar se tiče cestnega prometa.

Vsi drugi, tudi Gaberčani, da o Velunjskih sploh ne govorimo, tako ali tako predstavljamo zgolj peščico upoštevanja ne vrednih in številčno prešibkih posameznikov, ki da smo proti »napredku«, kot si ga zamišljajo v velenjskih dvorcih SD-ja.

Peter Rezman

Peticija Srečka Meha in Andreje Katič ZA 3. razvojno os

Začetek leta 2011 poleg vseh drugih aktivnosti, tako političnih, družbenih in gospodarskih, zaznamujejo tudi razprave o 3. razvojni osi. O prometni (in gospodarski!) povezavi Šaleško-savinjske in Koroške pokrajine s Slovenijo. Povezava, o kateri govorimo, je zagotovo razvojna os. Oziroma to šele bo – danes je, žal, ravno zaradi (pre)številnih razprav še predvsem NE-razvojna.

Razvoj je onemogočen, ker primerne cestne povezave ni. Oteženo je poslovanje gospodarskih družb. Oteženo so migracije prebivalcev. Oteženo je reševanje človeških življenj – tako zaradi težke dostopnosti do bolnišnic kot zaradi reševanja ob naravnih nesrečah.

Razprava o trasi tretje razvojne osi, o umestitvi hitre ceste v prostor, teče nekako takole: sem za cesto, toda ne v moji soseščini; sem za cesto, toda ne po kmetijskem zemljišču; sem za ..., toda ne ...

V razprave o trasi ceste se vključujejo vsi. Pri tem so še posebej nenavadni »strokovni in upravičeni« argumenti tistih, ki dobre cestne povezave že imajo. »Okoljevarstveniki« z območij, ki že imajo primerne cestne in druge povezave, so še posebej aktivni pri iskanju argumentov in načinov za preprečevanje izgradnje te zelo potrebne cestne povezave.

Ena od priljubljenih oblik nasprotovanja čemur koli že, in tako torej tudi v tem primeru, je ustanovitev CIVILNE INICIATIVE. Z namenom, da preprečita izgradnjo tretje razvojne osi na trasi »od Šentruperta do Velenja« (in s tem seveda tudi naprej proti Koroški), sta bili doslej ustanovljeni vsaj dve civilni iniciativi.

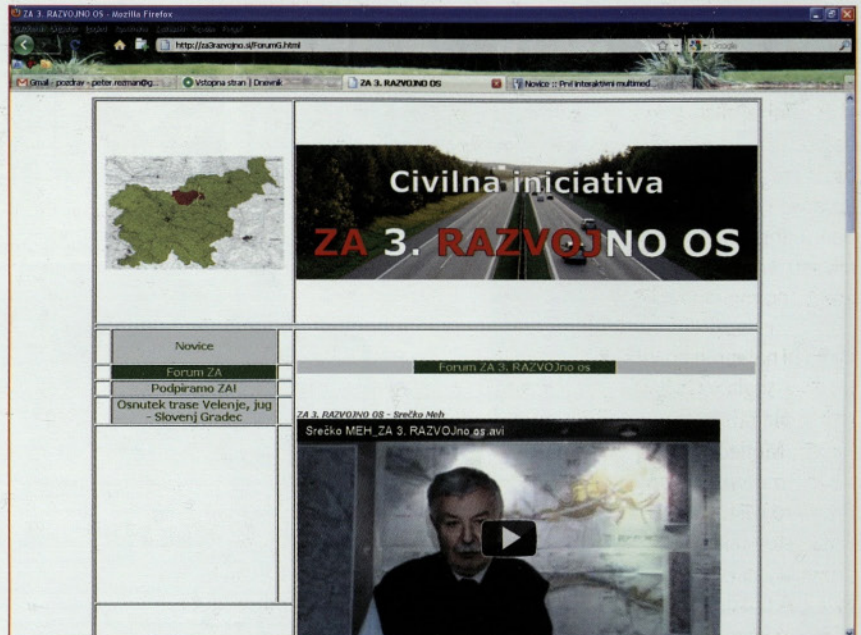
Zaradi nasprotovanja ustanavljanju civilnih iniciativ po tekočem traku in brez pravil, predvsem pa zaradi velike večine prebivalcev in prebivalcev, ki podpirajo izgradnjo cestne povezave, zaradi želje po enakomernejši zastopanosti tistih za in tistih proti v medijih in javnosti nasploh, spodaj podpisana **Andreja Katič** in **Srečko Meh** ustanovljata **FORUM (civilno iniciativo) ZA cesto OD ŠENTRUPERTA do DRAVOGRADA**.

Forum je civilno združenje.

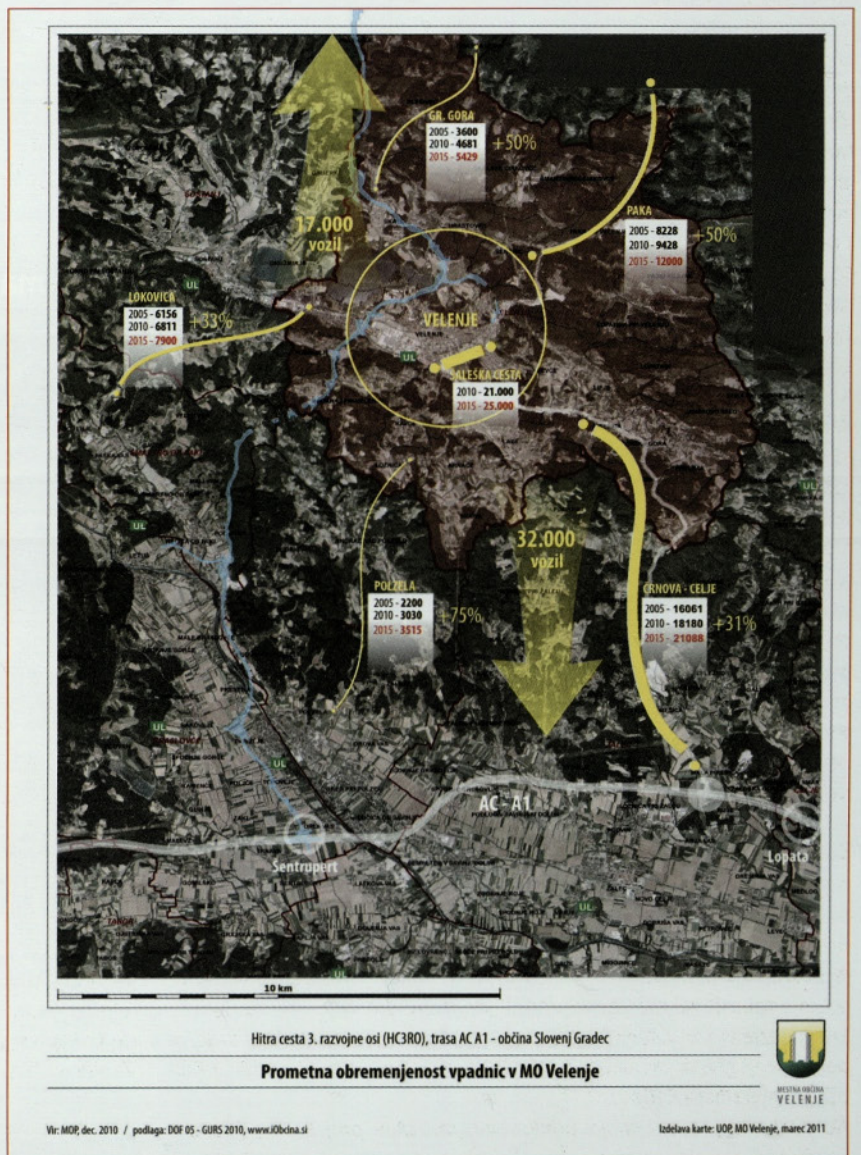
Na forumu lahko objavite svoje prispevke, vprašanja, predloge, mnenja. Nanje bomo poiskali kvalificirane odgovore.

Na forumu bomo objavljali vse postopke in gradiva, vezana na projekt tretje razvojne osi na območju od Šentruperta do Dravograda.

Na forumu bomo veseli vaše podpore projektu izgradnje hitre ceste od Šentruperta do Dravograda (lahko postanete podpornik ali aktivni član foruma).

Domača stran civilne iniciative ZA 3. razvojno os na internetu je v primerjavi z uveljavljenimi standardi grafične podobe takšnih strani videti precej neatraktivno in »na hitro skup zmetano«. Zato najbrž ne moremo pomisliti, da so jo oblikovali mojstri s plačilne liste MO Velenje.

Na strani se pojavlja fotografija z imenom datoteke MOV_obremenitev_vpadic.jpeg. Katičeva in Meh sta do te podobe gotovo prišla z velikimi težavami in jo pridobila, zahvaljujoč se izključno dobrim »vezam« na Mestni občini Velenje ...

OBČINA ŠOŠTANJ

Zavod za kulturo Šoštanj
Trg svobode 12
3325 Šoštanj

S T U D I O
MOZAIK

Vabilo

Občina Šoštanj, Zavod za kulturo Šoštanj in Studio Mozaik
Vas vabijo na premiero celovečernega slovenskega dokumentarnega filma Toma Čonkaša
naš Ruda
v Kulturni dom Šoštanj, v petek, 20. maja 2011, ob 20. uri.
Vstop je prost.

Film prikazuje pretekli svet naših krajev, ki ga oživlja naš rojak z Graške Gore, Rudolf Strmčnik, nam poznani Ruda. Ta svet nam Ruda razkriva z oživljanjem starih opravil in običajev ter igralskimi upodobitvami, s katerimi nas je presenečal in navduševal. Pred nami oživi v starih podobah knapa, oglarja, orača, sejalca, mlatiča, krovca šikelnov, mesarja ... pa tudi Krjavlja, srednjeveškega duhovnika ... Najmočnejšo vez s preteklostjo seveda vzpostavlja v domačem okolju, z ljudmi Graške Gore.

Velenjskega snemalca in režiserja Toma Čonkaša je z Rudom pred petnajstimi leti spoznal Damijan Kljajič iz Muzeja Velenje. S kamero ga je nato spremljal skozi vsa ta leta in ga posnel tudi v njegovi zadnji, zanj ljubi podobi knapa, odigrani v gledališki igri Petra Rezmana Knapovska večerja, prav na »njegovi« Graški Gori.

Z Rudovo željo ob neozdravljivi, hitro napredujoči bolezni, da bo moral režiser dokončati film sam, je nastal ta epopejni celovečerni film o našem Rudu.

Film je pravo doživetje v središču pristnih dogajanj in nas tudi navdihne, da v sebi poiščemo in občutimo skupne korenine ter obudimo vrednote pristnega, polnokrvnega življenja.

Režija, kamera, montaža: Tomo Čonkaš

V glavni vlogi: Rudolf Strmčnik – Ruda

V ostalih vlogah: prebivalci Graške Gore in okolice

Fotografije: Ivo Hans Avberšek, Diana Janežič, Damijan Kljajič, Milan Marič, Lojze Ojsteršek,

Bojana Planina, Janez Poles, Marijan Skaza, osebni arhiv Rude Strmčnika ml.

Filmski arhiv: Premogovnik Velenje, Paka film Velenje, Studio Mozaik

Glasba: Matjaž Jarc

Producent, produkcija: Studio Mozaik

Film so finančno podprli:

Premogovnik Velenje, ERICo Velenje Inštitut za ekološke raziskave, Mestna občina Slovenj Gradec, Mesta občina Velenje, Občina Mislinja, Občina Šmartno ob Paki, Občina Šoštanj, Koroški pokrajinski muzej Slovenj Gradec, Muzej Velenje, Termoelektrarna Šoštanj, Naš čas in BTC CITY.

Napovednik filma si lahko ogledate na internetu. V svoj brskalnik samo vpišite: Naš Ruda

Premogovnik Velenje je družba z več kot 135-letno preteklostjo, trdno sedanostjo in energično usmeritvijo v prihodnost. V rudarski stroki še vedno veljajo načela delavnosti, pripadnosti, požrtvovalnosti in brezpogojnega tovarištva, na kar smo lahko upravičeno ponosni.

Premogovnik Velenje se uvršča med tehnološko najbolj visoko razvite premogovnike s podzemno eksploatacijo na svetu, pri čemer sta ustvarjalnost in inovativnost naših zaposlenih temelj sedanosti in gonilo prihodnosti. Iz premoga bomo ustvarjali energijo in nova delovna mesta še prihodnjih nekaj desetletij.

**SKUPINA PREMOGOVNIK VELENJE
 VAM ČESTITA OB 1. MAJU – PRAZNIKU DELA.**

ČUT ZA PRIHODNOST

**Občankam in občanom
 Šoštanja želimo prijetne
 praznike in
 vesel 1. maj - Praznik dela.**

Naj vam Praznik dela prinese nešteto lepih trenutkov.

Skupina **hse** Moč energije!

*Tisoč cvetov bo vzknilo.
Tisoč cvetov bo cvetelo.
Tisoč smejočih obrazov bo zažarelo.*

Velenje
SP čč 35
LIST
2011

352(497.4 šoštanj)

9006114,4

COBISS

KNJARNICA VELENJE

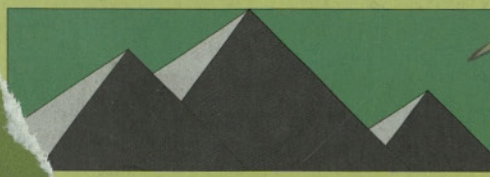
Občankam in občanom Šoštanja želimo prijetne praznike.

Energija nas povezuje in združuje!

Skupina **hse**

*Ob toplih sončnih žarkih,
ki prebujajo naše mesto,
občankam in občanom Šoštanja
želimo prijetne praznike.*

NIVIG

PODJETJE ZA NIZKE GRADNJE IN KOMUNALNO INFRASTRUKTURO
TER DRUGE STORITVE d.o.o.

Aškerčeva 20, 3325 Šoštanj

Tel.: 03/891 10 03 fax: 03/891 10 04 Gsm: 041/624 166 e-pošta: nivig@siol.net